

Հայաստանի Հանրապետության
կենտրոնական բանկի խորհրդի 2007
թվականի հուլիսի 10-ի թիվ 205 Ն
որոշմամբ հաստատված հավելված 5

2016թ. 4-րդ ԵՌԱՍՍՅԱԿԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ
ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ
Ք.ԵՐԵՎԱՆ, ԱՄԻՐՅԱՆ ՓՈՂ. 23 /1

ARMECONOMBANK

Ծանոթագրություն 1. «Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում»

Իրավական դաշտ.

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 1991 թվականին ԽՍՀՄ Բնակարկային հայկական Հանրապետական բանկի (1991-1993թթ. «Հայպետարկանկ» ՓԲԸ) հիման վրա և 1995թ. վերակազմավորվել է որպես բաց բաժնետիրական ընկերության՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N 1 արտոնագրային համարով:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը և թվով 25 մասնաճյուղերը գտնվում են Երևանում, 21 մասնաճյուղերը՝ ՀՀ տարբեր մարզերում և 1 մասնաճյուղ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք.Երևան, Ամիրյան 23/1:

Բանկի հիմնական գործունեությունը.

Հանդիսանալով ունիվերսալ ֆինանսավարկային կառույց՝ «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ իր հստակագործողներին առաջարկում է բանկային ծառայությունների ընդգրկում փաթեթ: Բանկի ակտիվային գործառնությունների գերակշռող մասը բաժին է ընկնում վարկային գործունեությանը: Բանկը վարկավորում է երկրի տնտեսության համարյա բոլոր ճյուղերը՝ պայմանավորված ներկայացվող ծրագրի ռիսկայնությամբ եւ հեռանկարով: Բանկն ակտիվ գործունեություն է ծավալել միջազգային վարկավորման ծրագրերով վարկավորման ուղղությամբ: Բանկը տրամադրում է ինչպես առևտրային, այնպես էլ սպառողական, հիփոթեքային վարկեր:

Գործարար միջավայրը

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացրած գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ, կենտրոնացված տնտեսական հենքով և միջազգային տնտեսական ճգնաժամի ազդեցությամբ:

Միջազգային տնտեսական ճգնաժամը հանգեցրեց ՀՀ համախառն ներքին արդյունքի, ինչպես նաև արտերկրից դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը գտնվում է մեծ կախման մեջ:

Կորպորատիվ կառավարում

Բանկի կառավարման մարմիններն են՝ Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը՝ որպես բանկի կառավարման բարձրագույն մարմին, Բանկի Խորհուրդը, Բանկի Վարչությունը և Գործադիր տնօրենը:

Բանկի խորհրդի կառուցվածքը և կազմը

Բանկի Խորհրդի նախագահ

Ս. Սուքիասյան

Բանկի Խորհրդի անդամներ

Ա. Ն ա լ ջ յ ա ն

Ա. Մելիքյան

Լ. Պետրոսյան

Ռ. Հայրապետյան

Ի. Յաբբարովա

Բանկի տնօրինության կառուցվածքը և կազմը

Գործադիր տնօրեն՝ Ա.Գալստյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Բաղդասարյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Օ.Զիչյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ա.Առաքելյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ա.Մանրիկյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ա.Փիլոսյան

Գլխավոր հաշվապահ՝ Դ. Ազատյան

Ռ-ագնավարության և ռիսկերի կառավարման վարչության պետ՝ Հ. Ավետիսյան

Իրավաբանական վարչության պետ՝ Վ.Ջհանգիրյան

Վարկավորման վարչության պետ՝ Ն. Կարապետյան

Բանկի սեփականության կառուցվածքը և բաժնետերերի/մասնակիցների քանակը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում

Բանկի կանոնադրական կապիտալը 31.12.2016թ. դրությամբ կազմում է 4,631,333 հազ. ՀՀ դրամ: Այն ներառում է 1,852,533 սովորական բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը 2500 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

մասնակիցներ

Սուբիասյան Սարիբեկ Ալբերտի 31.32 %
Սուբիասյան Խաչատուր Ալբերտի 13.77%
Սուբիասյան Ռոբերտ Ալբերտի 11.59%
Սուբիասյան Էդուարդ Ալբերտի 10.64%
Վերակառուցման և Չարգացման Եվրոպական Բանկ 7.56%

Բանկի ղեկավարների վարձատրության քաղաքականությունը

Բանկում ղեկավարների վարձատրության հատուկ քաղաքականություն չի կիրառվում: Ղեկավար անձանց վարձատրությունը կատարվում է խորհրդի կողմից հաստատված հաստիքացուցակի հիման վրա:

Բանկի արտաքին աուդիտին վճարները

Բանկի արտաքին աուդիտն իրակացնող անձը հաստատվում է Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից՝ Բանկի խորհրդի ներկայացմամբ, իսկ արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի վարձատրության չափը հաստատվում է Բանկի խորհրդի կողմից:

Ծանոթագրություն 2. «Հաշվապահական քաղաքականությունը»

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը և ներկայացումը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում և ներկայացվում են համաձայն ՀՀ օրենսդրության և ենթաօրենսդրական ակտերի՝ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտերի և վերջինի պատրաստման և ներկայացման սկզբունքների, ստանդարտների կիրառման ուղեցույցների և ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդունված իրավական ակտերի: Ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացվում են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ: Ֆինանսական հաշվետվությունների առումով հաշվետու տարի է համարվում հունվարի 1-ից դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ընկած ժամանակահատվածը:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են պատմական արժեքով:

Բանկում ֆինանսական հաշվետվությունները (բացառությամբ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության) պատրաստվում են հաշվեգրման սկզբունքին համապատասխան:

Եկամուտների և ծախսերի հիմնական տեսակների ճանաչումը

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար, բացառությամբ շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող գործիքների, ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես «տոկոսային եկամուտ» և «տոկոսային ծախս»՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Օվերդրաֆտների, օվերնայթների, վարկային գծերի, թղթակցային հաշիվների, բանկային հաշիվների, ցպահանջ ավանդների դիմաց տոկոսների հաշվեգրումն իրականացվում

է գծային եղանակով, եթե Բանկը չի կարող կանխատեսել այդ ակտիվների ապագա դրամական հոսքերը: Արժեզրկված վարկերի տոկոսների հաշվեգրումը չի դադարեցվում: Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեզրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը շարունակում է ճանաչվել՝ կիրառելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ նոր հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Բանկի տույժերի և տուգանքների գծով ստացվելիք գումարները հաշվեգրվում են եկամուտներին յուրաքանչյուր օր: Հաշվեգրվող գումարի չափի հաշվարկման համար հիմք են հանդիսանում համապատասխան պայմանագրերը:

Բանկի կողմից տույժերի և տուգանքների գծով վճարվելիք գումարները ծախս են ճանաչվում յուրաքանչյուր օր՝ հիմք ընդունելով համապատասխան պայմանագիրը:

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Այլ եկամուտներն ու ծախսերը, մասնավորապես՝ վարձավճարները, գովազդային, շենքի պահպանման, տեխնիկական սպասարկման պարտավորությունները, ինչպես նաև փոխադրամիջոցների օգտագործած վառելիքի ծախսային պարտավորությունները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում՝ հիմք ընդունելով համապատասխան պայմանագիրը կամ նախորդ ժամանակաշրջանի վճարումները: Ընդ որում, ոչ տոկոսային ծախսերի գծով, հաշվեգրումները ամսական մինչև 10,000 դրամ կազմելու դեպքում կատարվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը, իսկ 10,000 դրամից ավելի դեպքում՝ օրական: Բանկը աշխատակիցների արձակուրդային վճարների գծով ծախսերի կուտակումը կատարում է յուրաքանչյուր օր:

Հիմնական միջոցների (այդ թվում՝ ֆինանսական վարձակալությամբ ստացված), վարձակալված հիմնական միջոցներին ուղղված կապիտալ ներդրումների և ոչ նյութական ակտիվների գծով ամորտիզացիոն հատկացումներն սույն Զաղաքականությամբ սահմանված չափերով իրականացվում են յուրաքանչյուր օր և ճշգրտվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը: Շահագործումից դուրս հիմնական միջոցների գծով ամորտիզացիոն հատկացումները Բանկի վարչության կողմից սահմանված չափերով իրականացվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը:

Շահաբաժինները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են հաշվեգրման սկզբունքի համաձայն՝ դրանց հայտարարման պահին:

Արտարժույթային գործառնությունների հաշվառում

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերագնահատվում են՝ կիրառելով ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ միջին փոխարժեքը: Արտարժույթային գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես եկամուտ կամ ծախս: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք ներկայացված են սկզբնական արժեքով, փոխարկվում են դրամի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքներով:

Արտարժույթի առքի և վաճառքի փոխարժեքները սահմանվում են հաշվի առնելով ՀՀ միջբանկային շուկայում ձևավորված փոխարժեքների մեծությունը, առաջարկի և

պահանջարկի ծավալները ՀՀ տարածքում, այլ գործոններ (շուկայի ուսումնասիրության հիման վրա կատարված կանխատեսումներ, ֆորս-մաժորային պայմաններ և այլն): Արտարժույթի փոխարժեքները սահմանելիս նշված գործոններից բացի, հիմք են ընդունվում նաև տվյալ պահին արտարժույթի միջազգային շուկայում ձևավորված և «REUTERS DEALING» համակարգում արտացոլված փոխարժեքները:

Հարկային հաշվառում

Շահութահարկի, ավելացված արժեքի հարկի, եկամտային հարկի, գույքահարկի, հողի հարկի, պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային վճարումների գծով հաշվառումը տարվում է ՀՀ հարկային օրենսդրությանը համապատասխան:

Հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Ընթացիկ շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին համաձայն՝ յուրաքանչյուր օրվա համար հաշվեգրվում է շահութահարկի պարտավորությունը հարկային շահույթի նկատմամբ (հաշվի առած «Շահութահարկի օրենքի» համաձայն եկամուտներից չնվազեցվող ծախսերը) և յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրվա դրությամբ այն ճշգրտվում է:

Հետաձգված հարկերը, եթե առկա են այդպիսիք, առաջանում են ակտիվի կամ պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և դրա հարկային բազայի միջև եղած ժամանակավոր տարբերություններից: Ակտիվի կամ պարտավորության հարկային բազան դա գումար է, որը հարկային նպատակներով վերագրվում է այդ ակտիվին կամ պարտավորությանը: Ժամանակավոր տարբերությունների հետևանքով առաջացած հետաձգված հարկային պարտավորությունների գծով, եթե առկա են այդպիսիք, մասհանումները կատարվում են ամբողջությամբ: Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են այն չափով, որքանով որ հավանական է տվյալ ակտիվների իրացումը: Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում: Հետաձգված հարկը ճանաչվում է յուրաքանչյուր եռամսյակի վերջին աշխատանքային օրը:

Շահութահարկի գծով հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, երբ Բանկը՝ ունի ճանաչված ընթացիկ հարկային ակտիվների և պարտավորությունների գումարների հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք:

մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից յուրաքանչյուր ապագա ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում ակնկալվում է հետաձգված հարկային պարտավորությունների և ակտիվների զգալի գումարների մարում կամ փոխհատուցում:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Բանկի կանխիկ դրամական միջոցների փաստացի ներհոսքի (մուտքագրումը) և կամ արտահոսքի (ելքագրումը) ձևակերպումը կատարվում է արժույթների անվանական արժեքով, Բանկի կողմից ընդունված դրամարկղային գործառնությունները կանոնակարգող կարգով,

ինչպես նաև այլ կարգերով և իրավական ակտերով նախատեսված և պատշաճորեն կազմված վճարահաշվարկային փաստաթղթերի հիման վրա:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը կազմվում է ուղղակի մեթոդով:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ կենտրոնական բանկում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

Ֆինանսական գործիքներ

Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրանց դիմաց տրված կամ ստացված փոխհատուցման իրական արժեքը՝ համապատասխանաբար գումարած կամ հանած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները: Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացառությամբ շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների, հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Սկզբնական ճանաչումից հետո շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով:

Բանկի կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ, վարկեր և դեբիտորական պարտքեր, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ: Ներդրումների նման դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռքբերման պահին՝ Բանկի ղեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա:

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ակտիվներ՝ ակտիվներ, որոնք ձեռք են բերվել կամ առաջացել են հիմնականում գների կամ դիվերային հավելագների (մարժանների) կարճաժամկետ տատանումներից շահույթ ստանալու նպատակով: Ակտիվը պետք է դասակարգվի որպես շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող, եթե այն, անկախ դրա ձեռք բերման պատճառից, այնպիսի պորտֆելի մի մաս է, որի համար առկա է վկայություն կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ: Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են սկզբնական արժեքով և հետագայում վերաչափվում են իրական արժեքով՝ ելնելով գործող շուկայական գներից: Համապատասխան իրացված և չիրացված բոլոր օգուտներն ու վնասները գրանցվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող արժեքներից ստացված եկամուտներ հոդվածում:

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ՝ այն ներդրումներն են, որոնք Բանկը մտադիր է պահել անորոշ ժամկետով և որոնք կարող են վաճառվել՝ ելնելով իրացվելիության պահանջներից կամ տոկոսադրույքի, փոխարժեքների և կապիտալ գործիքների արժեքների փոփոխություններից:

Վաճառքի համար մատչելի արժեքների իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած չիրացված շահույթն ու վնասը ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում մինչև այն

պահը, երբ նշված ֆինանսական ակտիվը օտարվում է կամ որոշվում է որպես արժեզրկված: Այդ պահին կուտակված շահույթը կամ վնասը, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում, պետք է ճանաչվի հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Ամեն դեպքում, տոկոսները հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Երբ վաճառքի համար մատչելի դասակարգված ֆինանսական ակտիվների գծով առկա է կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ վկայություն, այդ ակտիվները վերադասակարգվում են որպես շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող:

Վաճառքի համար մատչելի կապիտալ գործիքների գծով շահաբաժինները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են այն ժամանակ, երբ Բանկը իրավունք է ձեռք բերում ստանալու այդ շահաբաժինները:

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը հիմնված է դրանց գնանշված շուկայական գների վրա: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, ապա գործիքի իրական արժեքի որոշվում է գնալին մոդելների կամ զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով:

Կապիտալ գործիքներում այն ներդրումները, որոնք չեն գնանշվում որևէ բորսայում և ունեն սահմանափակ շուկա, հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած արժեզրկման գծով պահուստի գումարը:

Ասոցիացված և դուստր ընկերություններում ներդրումները հաշվառվում են ինքնարժեքի մեթոդով:

Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր՝ ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր՝ ֆիքսված մարման ժամկետով արժեթղթերը դասակարգվում են որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող, երբ Բանկը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել այդ ներդրումները մինչև դրանց մարման ժամկետի լրանալը: Եթե Բանկի կողմից իրականացվում է մինչև մարման ժամկետը պահվող էական գումարի ակտիվների վաճառք, ապա ամբողջ դասը վերադասակարգվում է որպես վաճառքի համար մատչելի: Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած դրանց գծով հնարավոր կորուստների պահուստները:

Բանկը գործունեության ընթացքում, արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում, հանդես է գալիս որպես ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են ֆյուչերսներ, ֆորվարդներ, սվոպեր և օպցիոններ: Բոլոր ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող և դրանց հաշվառումը իրականացվում է ֆինանսական գործիքների նախնական ճանաչման քաղաքականությունների համաձայն, այնուհետև դրանք վերաչափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով կամ այնպիսի մոդելների կիրառմամբ, որոնց հիմքում ընկած են շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և բազային գործիքների պայմանագրային գները և այլ գործոններ: Իրական իրական արժեք ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն: Նշված գործառնություններից արդյունքները հաշվառվում են որպես առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներից կամ արտարժույթային գործառնություններից շահույթ կամ վնաս, կախված ածանցյալ գործիքների բնույթից:

Հեջի հաշվապահական հաշվառման ժամանակ հեջավորման գործիքի և համապատասխան հեջավորող հոդվածի իրական արժեքների փոփոխությունների արդյունքները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում համաչափորեն ճանաչվում են գուտ շահույթ կամ վնաս:

Հետզման պայմանագրեր

Հետզման պայմանագրերը Բանկի կողմից օգտագործվում են իր առևտրային գործունեության և դրամական միջոցների ընթացիկ կառավարման շրջանակներում: Նշված պայմանագրերը հաշվառվում են որպես ֆինանսական գործառնություններ:

Հետզման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող կամ վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր, իսկ այդ պայմանագրերով ստացված միջոցները գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հողվածներում: Հետզման պայմանագրով ձեռքբերված արժեթղթերի դիմաց տրամադրված գումարները գրանցվում են պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրամադրված վարկեր և փոխատվություններ հողվածներում: Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են համապատասխան հետզման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում:

Վարձակալություն

Բանկն իր գործունեությունն ապահովելու նպատակով կարող է վարձակալել հող, շենք և տարածքներ, այլ հիմնական միջոցներ, ինչպես նաև դրանց գծով կատարում կապիտալ ներդրումներ: Վարձակալված միջոցների հաշվապահական հաշվառումը տարվում է համաձայն ՀՀ օրենսդրության:

Ակտիվների վարձակալությունը, որի դեպքում ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները պահպանվում են վարձատուի մոտ, դասակարգվում է որպես գործառնական վարձակալություն: Գործառնական վարձակալության շրջանակներում վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում են գործառնական ծախսերում:

Վարձակալված հողի, շենքի և տարածքների, այլ հիմնական միջոցների վրա կատարված այն ծախսումները, որոնք բարձրացնում են վարձակալված հիմնական միջոցի արժեքը, դիտվում են որպես կապիտալ բնույթի ծախսումներ և ճանաչվում են ակտիվ: Նշված ծախսումներն ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գծային մեթոդը՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Ֆինանսական ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստ

Բանկը ակտիվների դասակարգումը և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորումը իրականացնում է ՀՀ օրենսդրության պահանջների համաձայն:

Հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ կատարվում են պահուստների ճշգրտումներ համաձայն ՖՀՄՄ-ների:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ ՀՀ դրամով: Արտարժույթով ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները գրանցվում են ձեռք բերման օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող միջին փոխարժեքով և հետագայում՝ փոխարժեքի փոփոխման դեպքում չեն վերագնահատվում:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների սկզբնական արժեքը որոշվում է համաձայն ՖՀՄՍ-ի` ակտիվի մշակման փուլում, եթե հնարավոր է ցուցադրել ներստեղծված ակտիվի համապատասխանությունը ՖՀՄՍ-ով առաջադրված պայմաններին: Ներստեղծված համակարգչային ծրագրերի սկզբնական արժեքը որոշվում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին համապատասխան:

Ոչ նյութական ակտիվի միավորի վերագրումը ՀՀ տարածքում գործող բանկերի հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանով և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգով սահմանված այս կամ այն դասին (օրինակ` համակարգչային ծրագրեր, լիցենզիաներ և վստահագրեր, հեղինակային իրավունքներ և այլն) իրականացվում է Գլխավոր հաշվապահի մեթոդական ցուցումների հիման վրա` ելնելով տվյալ միավորի օգտագործման նշանակությունից և նպատակից:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվի սկզբնական արժեքը ներառում է ՖՀՄՍ-ով սահմանված ծախսերը: Ընդ որում, սկզբնական արժեքում կարող են ներառվել միայն այն ծախսումները, որոնք կատարվել են այն հաշվետու եռամսյակում, որի ընթացքում ճանաչվում է տվյալ ակտիվը:

Ոչ նյութական ակտիվի վրա կատարված հետագա ծախսումները, որոնք համաձայն ՖՀՄՍ-ի պահանջների կարող են ավելացվել ոչ նյութական ակտիվի արժեքին, հաշվառվում են որպես կապիտալ ներդրումներ և ավելացվում են տվյալ ակտիվի արժեքին Բանկի Վարչության որոշմամբ:

Ոչ նյութական ակտիվների յուրաքանչյուր միավորի ամորտիզացիոն ժամկետը որոշում է Բանկը` ելնելով ՖՀՄՍ-ով սահմանված չափանիշներից: Մասնավորապես, ներստեղծված համակարգչային ծրագրերի ամորտիզացիոն ժամկետը որոշելու համար հաշվի է առնվում շուկայում տվյալ պահին առկա նմանատիպ նպատակային նշանակություն ունեցող ծրագրերի օգտակար ծառայության ժամկետի մասին տեղեկատվությունը, Բանկում նախկինում գործող նմանատիպ ծրագրերի փաստացի օգտակար ծառայության ժամկետը, ստանդարտով նախատեսված այլ չափանիշներ:

Ոչ նյութական ակտիվների մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը:

Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիայի ժամանակաշրջանը և ամորտիզացիայի մեթոդը սահմանվում է ՖՀՄՍ-ի համաձայն, կնքված պայմանագրի գործողության ժամկետում, իսկ այդ ժամկետի բացակայության կամ դրա որոշման անհնարինության դեպքում այն ընդունվում է 10 տարի: Ամորտիզացիայի մեթոդի փոփոխությունն իրականացվում է Բանկի Խորհրդի կողմից սույն Քաղաքականության մեջ համապատասխան փոփոխություն կատարելու միջոցով:

Ոչ նյութական ակտիվների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման դեպքում դրանք վերագնահատվում են Բանկի Խորհրդի որոշման հիման վրա:

Ֆինանսական հաշվետվություններում ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների վերաբերյալ ՖՀՄՍ-ով պահանջվող տեղեկատվության բացահայտումն իրականացվում է առանձին:

2014թ հունվարի 1-ից հետո ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվների մաշվածությունը հաշվարկվում է «Շահութահարկի օրենքի» համաձայն: Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույքը սահմանվում է Բանկի Խորհրդի որոշմամբ:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների միավորը, որը համապատասխանում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին, սկզբնապես չափվում է իր սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ ՀՀ դրամով, բացառությամբ շենքերի,որոնք հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով : Արտարժույթով ձեռք բերված հիմնական միջոցները գրանցվում են ձեռք բերման օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող միջին փոխարժեքով և հետագայում՝ փոխարժեքի փոփոխման դեպքում չեն վերագնահատվում:

Հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, հարկերը, ներառյալ ԱԱՀ-ի գումարները, ներկրման տուրքերը, պարտադիր այլ վճարները, որոնք համապատասխան մարմնի կողմից ենթակա չեն Բանկին ետ վերադարձման, և ակտիվը իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած ծախս: Տրամադրված ցանկացած զեղչ և արտոնություն հանվում է գնման գնից:

Ձեռք բերված հիմնական միջոցների միավորի հաշվառման նպատակով՝ արժեքի չափումը, ճանաչումը, հետագա ծախսումները, վերագնահատումները և դուրսգրումները կատարվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, ինչպես նաև Բանկի ներքին ակտերով:

Հիմնական միջոցների միավորի վերագրումը ՀՀ տարածքում գործող բանկերի հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանով և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգով սահմանված այս կամ այն դասին (օրինակ՝ գույք և գրասենյակային սարքավորումներ, կապի և հաղորդակցման միջոցներ, հաշվողական, համակարգչային և ավտոմատ կառավարման այլ տեխնիկա, փոխադրամիջոցներ և այլն) իրականացվում է գլխավոր հաշվապահի մեթոդական ցուցումների հիման վրա՝ ելնելով տվյալ միավորի օգտագործման ժամկետից, նշանակությունից և նպատակից:

Հիմնական միջոցները ներկայացվում են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ՝ հաշվի առնելով արժեզրկումից կուտակված կորուստը: Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

Շենքեր, շինություններ	50 տարի 2%
Համակարգիչներ	5 տարի 20%
Տրանսպորտային միջոցներ	8 տարի 12.5%
Այլ հիմնական միջոցներ՝ կապի միջոցներ, UPS մարտկոցներ, բանկոմատներ, գույք-գրասենյակային սարքավորումներ և այլն	8 տարի 12.5%
Այլ համակարգչային տեխնիկա՝ տպող բազմաֆունկցիոնալ սարքեր (պրինտեր, սկաներ, պատճենահանող սարքեր), POS տերմինալներ, մոդեմներ,	3 տարի 33.3%
Ցանցային սարքեր	5 տարի 20%
Մինչև 50,000 դրամ արժողությամբ հիմնական միջոցներ	1 տարի 100%

Մինչև 2013թ-ի հունվարի 1-ը շահագործման մեջ եղած հիմնական միջոցների

մաշվածությունը, կապված օգտակար ծառայությունների ժամկետների վերանայման հետ, հաշվարկվում է հետևյալ կերպ. հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը (սկզբնական արժեքից հանած կուտակված մաշվածությունը) բաշխվում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդով՝ նոր սահմանված օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետում: Վերջինս իրենից ներկայացնում է 2013թ-ի հունվարի 1-ից սահմանվող օգտակար ծառայության ժամկետի և շահագործման անցնելու ամսաթվից մինչև 2013թ. հունվարի 1-ը ընկած ժամանակահատվածի տարբերություն:

01.01.2013թ.-ից հետո ձեռքբերված հիմնական միջոցների համար սահմանվում է մնացորդային արժեք, որը կազմում է նրանց սկզբնական արժեքի 0.1%-ը, սակայն ոչ ավել 20 000 դրամ, բացառությամբ շենքերի և փոխադրամիջոցների, որոնց մնացորդային արժեքը սահմանվում է նրանց սկզբնական արժեքի 1%-ի չափով:

Մինչև 01.01.2013թ. ձեռքբերված հիմնական միջոցների համար սահմանվում է մնացորդային արժեք, որը կազմում է նրանց հաշվեկշռային արժեքի 0.1%-ը, սակայն ոչ ավել 20 000 դրամ, բացառությամբ շենքերի և փոխադրամիջոցների, որոնց մնացորդային արժեքը սահմանվում է նրանց հաշվեկշռային արժեքի 1%-ի չափով :

2014թ հունվարի 1-ից հետո ձեռք բերված հիմնական միջոցների մաշվածությունը հաշվարկվում է «Շահութահարկի օրենքի» համաձայն : Հիմնական միջոցների տվյալ խմբի ամորտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույքը սահմանվում է Բանկի Խորհրդի որոշմամբ :

Հողի համար մաշվածություն չի հաշվարկվում:

Հիմնական միջոցների ընթացիկ վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին:

Այն ծախսումները, որոնք բարձրացնում են հիմնական միջոցի միավորի շահագործման արդյունավետությունը սկզբնապես գնահատված նորմատիվային ցուցանիշների համեմատ, ճանաչվում են որպես կապիտալ բնույթի ծախսումներ և ավելացվում են ակտիվի սկզբնական արժեքին: Նշված ծախսումներն ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գծային մեթոդը՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում, եթե դրանք չեն գերազանցում տվյալ տարվա (հիմնական միջոցի տվյալ միավորի արժեքին նշված ծախսումները ավելացնելու տարվա) հունվարի 1-ի դրությամբ հիմնական միջոցի մնացորդային արժեքը, հակառակ դեպքում ամորտիզացվում են օգտակար ծառայության ամբողջ ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի դուրսգրումից կամ իրացումից առաջացած արդյունքը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է որպես եկամուտ կամ ծախս:

Բանկի հիմնական միջոցների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման (ֆինանսական տարվա ընթացքում 25%) դեպքում դրանք վերագնահատվում են Բանկի Խորհրդի որոշման հիման վրա: Վերագնահատումն իրականացվում է համապատասխան լիցենզիա ունեցող անկախ գնահատող կազմակերպության կողմից: Վերագնահատման արդյունքները Բանկի հաշվապահական հաշվեկշռում և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են ՖՀՄՍ-ով սահմանված կարգով: Վերագնահատման արդյունքում առաջացած անը հաշվեգրվում է չբաշխված շահույթին Բանկի կողմից ակտիվի օգտագործելու ընթացքում՝ մաշվածության հաշվարկմանը զուգընթաց: Ընդ որում, հաշվեգրվող գումարի մեծությունը որոշվում է ակտիվի վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված

մաշվածության միջև եղած տարբերությամբ: Վերագնահատման արդյունքում առաջացած աճի հաշվեգրումը չբաշխված շահույթին ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում չի արտացոլվում:

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով 20 տարվա ընթացքում::

Բանկի հիմնական միջոցներում կապիտալ ներդրումների գծով ձևավորված ակտիվները չեն ամորտիզացվում:

Պաշարներ

Բանկի պաշարները ընդգրկում են՝ արագամաշ առարկաները, ապրանքները, ներառյալ գրավի բռնագանձման արդյունքում Բանկի սեփականությանն անցած ապրանքները , նյութերը և օժանդակ միջոցները, որոնք պետք է օգտագործվեն Բանկի գործունեության ընթացքում: Արագամաշ առարկաներին են վերաբերում այն ակտիվները, որոնց ծառայության ժամկետը չի գերազանցում մեկ տարին: Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով: Պաշարների ինքնարժեքը որոշվում է միջին կշռված արժեքի բանաձևով: Արագամաշ առարկաների արժեքը ծախսագրվում է շահագործման հանձնելու պահին:

Հաշվարկներ բանկի և մասնաճյուղերի միջև

Բանկի գլխավոր գրասենյակի և նրա մասնաճյուղերի փոխադարձ հաշիվները համադրվում են յուրաքանչյուր օր՝ ծրագրային եղանակով ստացվող հաշվետվության միջոցով: Համադրման արդյունքում հայտնաբերված սխալներն ուղղվում են տվյալ օրվա ընթացքում:

Հաշվապահական հաշվեկշիռ կազմելիս Բանկի գլխավոր գրասենյակի և նրա մասնաճյուղերի միջև հաշվարկների հաշիվները պարտադիր գրոյացվում են:

Բանկի գլխավոր գրասենյակի և մասնաճյուղերի միջև հաշվարկների հաշիվները ենթակա են փակման շաբաթական կտրվածքով:

Բաժնետիրական կապիտալ և հետ գնված բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը ներառված են սեփական (ընդհանուր) կապիտալում: Սովորական բաժնետոմսերի գծով շահաբաժինները արտացոլվում են սեփական կապիտալում այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են: Ընթացիկ տարվան վերաբերվող շահաբաժինները, որոնց վճարումը հայտարարվել է հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, բացահայտվում են հաշվեկշռի ամսաթվից հետո տեղի ունեցող իրադարձությունների ծանոթագրությունում: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկվում է բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի գուտ շահույթը հարաբերելով տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թվին:

Որոշակի դեպքերում և համաձայն ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգի Բանկը կարող է հետ գնել իր բաժնետոմսերը: Այս դեպքում վճարված փոխհատուցումը նվազեցվում է սեփական (ընդհանուր) կապիտալից և ներկայացվում է որպես հետգնված բաժնետոմսեր մինչև վերջինների իրացումը: Նշված բաժնետոմսերը հետագայում վաճառվելու դեպքում ստացված ցանկացած փոխհատուցումը ներառվում է սեփական (ընդհանուր) կապիտալում:

Ներդրողների կողմից սովորական բաժնետոմսերի ձեռքբերման համար վճարված գնի և անվանական արժեքի միջև եղած դրական տարբերությունը ճանաչվում է սեփական կապիտալում որպես արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով էմիսիոն եկամուտ:

Ներգրավված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են Կառավարության և Կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Պահուստներ, պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

Պայմանական պարտավորությունները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, այլ բացահայտվում են ծանոթագրություններում: Սակայն պայմանական պարտավորությունները չեն բացահայտվում, երբ դրանց մարման նպատակով տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսքի հնարավորությունը շատ փոքր է:

Պայմանական ակտիվները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, այլ բացահայտվում են ծանոթագրություններում, երբ դրանց հետ կապված տնտեսական օգուտների ներհոսքը հավանական է դառնում:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ

Բանկը օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում պատրաստում է համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ ՖՀՄՍ-ի և ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից հաստատված «Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի կողմից Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ ներկայացվող համախմբված հաշվետվությունների կազմման կարգ»-ի համաձայն:

Սեզմնտային հաշվետվություններ

Բանկն օգտագործում է բիզնես-սեզմնտների (ըստ ֆիզիկական անձանց, կազմակերպությունների և մատուցվող բանկային ներդրումային ծառայությունների) տեղեկատվությունը որպես առաջնային ներկայացման ձև: Աշխարհագրական սեզմնտները հանդիսանում են երկրորդային ներկայացման ձև:

Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրանց դիմաց ստացված փոխհատուցման իրական արժեքը՝ գտված գործարքի հետ կապված ծախսումներով: Հետագայում թողարկված պարտքային արժեթղթերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով և ցանկացած տարբերություն, որը առաջանում է ստացված գուտ փոխհատուցման և մարվող գումարների միջև, արտացոլվում է եկամուտների և ծախսերի հաշվետվությունում տվյալ արժեթղթերի շրջանառության ժամանակահատվածում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Համադրելի տեղեկատվություն

Անհրաժեշտության դեպքում համադրելի թվերը ճշգրտվում են՝ ընթացիկ տարվա հետ համադրելիության ապահովման նպատակով:

Հաշվապահական հաշվառման ամսաթվից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Ֆինանսական տարվա վերջին աշխատանքային օրվա վիճակով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, եթե անհրաժեշտություն է առաջանում կատարելու համապատասխան ճշգրտումներ՝ նախորդ տարվա վերջին օրվա ամսաթվով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի մեջ, կատարվում են հետևյալ դեպքերում՝ Բանկի սեփական ուժերով էական սխալներ հայտնաբերելու դեպքում, էական սխալներ, որոնք հայտաբերվել են ատոլիտորական կազմակերպության կողմից և հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո տեղի ունեցած ճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Բանկի սեփական ուժերով էական սխալներ հայտնաբերելու դեպքում, եթե էական սխալի գումարը կախված է տվյալ գործարքի կամ հողվածի չափից և բնույթից, և հաշվեկշռում արտացոլված ցուցանիշները էական չեն փոփոխվելու, և եթե այդ տեղեկատվության չբացահայտելը չի ազդելու օգտագործողների կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների տվյալների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա, ապա նախորդ տարվա վերջին օրվա ամսաթվով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի մեջ փոփոխու թյուններ չեն կատարվում:

Եթե Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները սահմանված կարգով հրապարակելուց հետո առաջանում կամ հայտնաբերվում են էական սխալներ, ապա նման դեպքերում ճշգրտումներ չեն կատարվում և համարվում է, որ նման տեղեկատվության վերաներկայացումն անհրազործելի է:

Ծանոթագրություն 3. «Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ»

Հազ. դրամ

Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	01.10.2016- 31.12.2016	01.01.2016- 31.12.2016	01.10.2015- 31.12.2015	01.01.2015- 31.12.2015
Տոկոսային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	75,112	250,505	39,275	156,633
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխառություններից	2,504,789	9,938,633	2,275,276	8,219,769
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	455,705	1,588,770	423,872	1,068,269
Տոկոսային եկամուտ «Ռեպո» պայմանագրերից	102,112	545,540	78,983	413,252
Այլ տոկոսային եկամուտ	8,082	17,341	13	86
Ընդամենը	3,145,800	12,340,789	2,817,419	9,858,009
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր				
Տոկոսային ծախսեր ՀՀ ԿԲ ներգրաված միջոցներից	-	150,486	-	-
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրաված ավանդների և վարկերի դիմաց	483,671	1,694,137	338,962	1,314,860
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	799,465	3,048,266	660,753	2,573,520
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց	-	-	-	-
Տոկոսային ծախսեր «Ռեպո» պայմանագրերի դիմաց	140,011	708,973	221,363	1,033,870
Տոկոսային ծախսեր ստորադաս փոխառությունների դիմաց	160,314	612,305	97,458	394,836
Այլ տոկոսային ծախսեր	-	15,153	-	-
Ընդամենը	1,583,461	6,229,320	1,318,536	5,317,086
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	1,562,339	6,111,469	1,498,883	4,540,923

Ծանոթագրություն 4. «Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր»

Հազ. դրամ

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	01.10.2016- 31.12.2016	01.01.2016- 31.12.2016	01.10.2015- 31.12.2015	01.01.2015- 31.12.2015
Ղրամարկային գործառնություններից	45,110	147,549	56,203	155,648
Հաշվարկային ծառայություններից	291,799	1,139,302	275,104	698,022
Երաշխիքներից, հոծարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնություններից, հավաստարձագային կառավարման գործառնություններից	11,299	31,850	5,018	13,467
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	1,186	7,704	6,488	23,635
Վճարային քարտերի սպասարկումից	33,210	116,562	40,174	441,285
Վարկային գործառնություններից	5,331	24,258	-	-
Այլ կոմիսիոն վճարներ	49,952	169,794	26,750	128,851
Ընդամենը	437,886	1,637,018	409,737	1,460,908
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր				
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	613	3,855	2,793	4,549
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	39,121	142,797	61,734	194,613
Երաշխիքների, հոծարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնությունների, հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով վճարներ	7,345	26,509	-	-
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	11,983	48,338	10,329	23,383
Այլ կոմիսիոն վճարներ*	55,172	228,015	78,068	163,527
Ընդամենը	114,234	449,514	152,924	386,072
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	323,652	1,187,504	256,813	1,074,836

* Այլ կոմիսիոն վճարներ տողում արտացոլված են հիմնականում վճարահաշվարկային ծառայությունների և միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերի դիմաց վճարված կոմիսիոն վճարները

Ծանոթագրություն 5. «Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից»

Հազ. դրամ

Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումներից	01.10.2016- 31.12.2016	01.01.2016- 31.12.2016	01.10.2015- 31.12.2015	01.01.2015- 31.12.2015
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում	(8,997)	(17,691)	(963)	(38,083)
բաժնետոմսերից	-	-	-	-
պարտքային արժեթղթերից	-	-	-	-
ածանցյալներից	(8,412)	(17,691)	(963)	(38,083)
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	(1,202)	30,988	(59,570)	(206,204)
Ընդամենը	(10,199)	13,297	(60,533)	(244,287)
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներից				
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում	230,518	295,841	5,019	6,347
բաժնետոմսերից	95,052	95,052	-	-
պարտքային արժեթղթերից	135,466	200,789	5,019	6,347
ածանցյալներից	-	-	-	-
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	-	197,885	-	-
Ընդամենը	230,518	493,726	5,019	6,347
Արտարժույթային գործառնություններից				
Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	192,933	718,006	212,546	768,188
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	1,941	(67,543)	3,884	117,403
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	-	28	148	1,523
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	-	6	(5)	446
Ընդամենը	194,874	650,497	216,573	887,560
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	415,193	1,157,520	161,059	649,620

Ծանոթագրություն 6. «Այլ գործառնական եկամուտ»

	Հազ. դրամ			
	01.10.2016- 31.12.2016	01.01.2016- 31.12.2016	01.10.2015- 31.12.2015	01.01.2015- 31.12.2015
Այլ գործառնական եկամուտ				
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	113,273	443,970	126,651	290,758
Ֆակտորինգից ստացված եկամուտներ	-	-	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ	129,317	82,573	143	(4,625)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից և արժեզրկման հակադարձումից զուտ եկամուտներ	-	-	-	-
Այլ եկամուտներ*	17,517	55,360	19,988	111,571
Ընդամենը	260,107	581,903	146,782	397,704

Այլ եկամուտներ* սողուն արտացոլված են բաղվածքների, չեկային և ավանդային գրքույկների, տեղեկանքների տրամադրումից և այնպիսի տարաբնույթ ծառայությունների գանձվող գումարները, որոնց համար հատուկ եկամտային հաշիվներ նախատեսված չեն:

Ծանոթագրություն 7. «Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ»

	Հազ. դրամ			
	01.10.2016- 31.12.2016	01.01.2016- 31.12.2016	01.10.2015- 31.12.2015	01.01.2015- 31.12.2015
Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով (Ծանոթագրություն 14)				
Սկզբնական մնացորդ	-	-	-	23,873
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	-	-	-	(23,873)
Ավելացում ԲՏԱ բանկի միավորման արդյունքում	-	-	-	-
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-	-	-
Պահուստի օգտագործում	-	-	-	-
Վերջնական մնացորդ	-	-	-	-
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով (Ծանոթագրություն 14)				
Սկզբնական մնացորդ	3,151	5,049	3,687	8,506
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	3,061	944	1,362	(3,457)
Ավելացում ԲՏԱ բանկի միավորման արդյունքում	-	219	-	-
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-	-	-
Պահուստի օգտագործում	-	-	-	-
Վերջնական մնացորդ	6,212	6,212	5,049	5,049
Հաճախորդների տրված վարկերի, փոխառությունների գծով (Ծանոթագրություն 16)				
Սկզբնական մնացորդ	1,337,934	1,002,391	929,200	736,558
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	156,345	617,979	101,986	385,930
Ավելացում ԲՏԱ բանկի միավորման արդյունքում	-	296,283	-	-
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	60,699	215,102	102,082	237,938
Պահուստի օգտագործում	(206,757)	(783,534)	(130,877)	(358,035)
Վերջնական մնացորդ	1,348,221	1,348,221	1,002,391	1,002,391
Ներդրումների գծով (Ծանոթագրություն 17)				
Սկզբնական մնացորդ	4,690	4,690	4,690	4,690
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	-	-	-	-
Ավելացում ԲՏԱ բանկի միավորման արդյունքում	-	-	-	-
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-	-	-
Պահուստի օգտագործում	-	-	-	-
Վերջնական մնացորդ	4,690	4,690	4,690	4,690
Այլ ակտիվների գծով (Ծանոթագրություն 21)				
Սկզբնական մնացորդ	9,807	3,167	2,377	3,435
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	(11,297)	(7,856)	936	(4,622)
Ավելացում ԲՏԱ բանկի միավորման արդյունքում	-	3,581	-	-
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	13,417	16,255	156	4,671
Պահուստի օգտագործում	(85)	(3,305)	(301)	(316)
Վերջնական մնացորդ	11,842	11,842	3,168	3,168
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով(Ծանոթագրություն 30)				
Սկզբնական մնացորդ	-	-	-	-
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	-	-	-	-
Ավելացում ԲՏԱ բանկի միավորման արդյունքում	-	-	-	-
Վերջնական մնացորդ	-	-	-	-
Ընդամենը զուտ մասհանումներ պահուստներին	148,109	611,067	104,284	353,978

Ծանոթագրություն 8. «Ընդհանուր վարչական ծախսեր»

Ընդհանուր վարչական ծախսեր	Չափ. դրամ			
	01.10.2016-31.12.2016	01.01.2016-31.12.2016	01.10.2015-31.12.2015	01.01.2015-31.12.2015
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով	1,081,079	3,774,933	863,409	3,336,896
Ծախսեր սոցիալական ապահովագրության պետական հիմնադրամին հատկացումների գծով	480	1,850	390	1,383
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	-	240	140	304
Գործուղման ծախսեր	4,022	48,404	16,239	44,700
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	135,411	481,037	78,817	274,344
Ապահովագրության ծախսեր	24,110	97,125	22,011	84,999
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	53,537	180,685	28,270	200,615
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	67,711	235,991	49,887	67,379
Աուդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	7,424	27,622	10,000	15,459
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	29,718	126,981	24,025	96,876
Տրանսպորտային ծախսեր	32,594	109,977	27,204	104,177
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	66,420	248,391	50,781	198,049
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	32,895	94,157	28,299	81,981
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր	-	170	-	-
Այլ վարչական ծախսեր	16,839	60,871	11,192	44,531
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ	1,552,240	5,488,434	1,210,664	4,551,693

Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակ և մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափ

	01.10.2016-31.12.2016	01.01.2016-31.12.2016	01.10.2015-31.12.2015	01.01.2015-31.12.2015
Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակ	942	883	856	865
Մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափ (հազ դրամ)	374	326	377	318

Ծանոթագրություն 9. «Այլ գործառնական ծախսեր»

Այլ գործառնական ծախսեր	Չափ. դրամ			
	01.10.2016-31.12.2016	01.01.2016-31.12.2016	01.10.2015-31.12.2015	01.01.2015-31.12.2015
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	-	307	87	87
Ինկասագիայի համար կատարված վճարումներ	86,249	304,683	67,000	258,371
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	293,053	492,075	125,587	296,702
Ֆակտորինգի գծով ծախսեր	-	-	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	146,588	552,970	97,512	387,628
Կորուստներ ակտիվների արժեզրկումից	-	-	-	-
Ավանդների երաշխավորման հիմնադրամին հատկացումներ	41,074	104,876	17,242	67,887
Այլ ծախսեր	77,136	295,373	68,270	143,181
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ	644,100	1,750,284	375,698	1,153,856

Այլ գործառնական ծախսեր ծանոթագրության այլ ծախսեր տողում հիմնականում արտացոլված են VISA վճարահաշվարկային համակարգին անդամագրվելու համար սահմանված եռամսյակային վճարները, ինչպես նաև վճարային պլաստիկ քարտերի ձեռքբերման համար կատարված ծախսերը:

Ծանոթագրություն 10. «Վերահսկվող միավորներում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս»

Վերահսկվող միավորումներում ներդրումներից զուտ եկամուտ	Չափ. դրամ			
	01.10.2016-31.12.2016	01.01.2016-31.12.2016	01.10.2015-31.12.2015	01.01.2015-31.12.2015
Ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումներից եկամուտ		(0)	(0)	9,694

Ծանոթագրություն 11. «Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)»

Հազ. դրամ

Շահութահարկի գծով ծախս	01.10.2016-31.12.2016	01.01.2016-31.12.2016	01.10.2015-31.12.2015	01.01.2015-31.12.2015
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	(31,946)	221,304	100,249	144,049
Տվյալ ժամանակաշրջանում ճանաչված նախորդ ժամանակաշրջանների ընթացիկ հարկի ճշգրտումները	-	6,314	499	499
Դետաձգված հարկի գծով ծախս	64,752	54,407	22,830	19,728
Ընդամենը	32,806	282,025	123,578	164,276
		(32,806)		

	01.10.2016-31.12.2016	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	01.01.2016-31.12.2016	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	01.10.2015-31.12.2015	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	01.01.2015-31.12.2015	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Շահույթը մինչև հարկումը	216,842		1,188,611		372,891		613,542	
Շահութահարկ դրույքաչափով	43,368	20	237,722	20	74,578	20	122,708	20
Դարկման նպատակով եկամուտների և ծախսերի ճշգրտումներ ոչ ժամանակավոր տարբերությունների գծով								
Զիջումներ եկամուտներ	(25)	(0.01)	(101)	(0.01)	(25)	(0.01)	(101)	(0.02)
Զնվազեցվող ծախսեր	(7,137)	(3.29)	37,254	3.13	60,330	16.18	79,973	13.03
Զգնահատված հարկային վնաս		-		-		-		-
Բացասական/դրական փոխարժեքային տարբերություն	(387)	(0.18)	13,509	1.14	(687)	(0.18)	(23,481)	(3.83)
Նախորդ տարվա հաշվարկված հարկային ծախսի ճշտում		-	6,314	1		-		-
Այլ արտոնություններ	(3,073)	(0.39)	(9,660)	0.81	(1,475)	(0.46)	(4,205)	(1.75)
Շահութահարկի գծով ծախս	32,746	15.10	285,038	23.98	37,703	10.11	40,698	6.63

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկը

Հազ. դրամ

	Մնացորդ նախորդ ժամանակա-շրջանի դրությամբ	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Սեփական կապիտալով ճանաչված	Մնացորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ
Դետաձգված հարկային ակտիվներ, այդ թվում՝	138,364	(8,190)	-	130,174
Զանախորդներին տրված վարկերի և փոխհատուցումների գծով	31,958	(18,502)		13,456
Այլ պարտավորություններ	106,406	10,312		116,718
Դետաձգված հարկային պարտավորություններ, այդ թվում՝	(32,918)	(46,217)	(1,119,930)	(1,199,065)
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	(3,856)		(309,139)	(312,995)
Զինական միջոցների գծով	(3,581)	(6,758)		(10,339)
Զինական միջոցների վերագնահատման գծով			(810,791)	(810,791)
Պայմանական պարտավորություններ	(11,005)	(4,495)		(15,500)
Պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(14,476)	(34,964)		(49,440)
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	105,446	(54,407)	(1,119,930)	(1,068,891)

Ծանոթագրություն 12. «Սեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ»

Հազ. դրամ

Սեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	01.10.2016-31.12.2016	01.01.2016-31.12.2016	01.10.2015-31.12.2015	01.01.2015-31.12.2015
Հաշվետու ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ հարկումից հետո	184,036	906,586	249,313	449,266
Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով				
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակա-շրջանի գուտ շահույթ (վնաս)	184,036	906,586	168,839	368,787
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	1,852,533	1,852,533	933,335	933,335
Սեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	0.10	0.49	0.18	0.40

Սեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը սովորական բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի գուտ շահույթի կամ վնասի և այդ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թվի հարաբերությունն է:

Ծանոթագրություն 13

13-1. «Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում

Հազ. դրամ

Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	31.12.2016	31.12.2015
Կանխիկ դրամական միջոցներ	6,065,937	5,458,077
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	2,778,649	3,675,879
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում*	10,044,520	16,251,012
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	1,500,000	1,145,316
Ղեկնարակված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում**	1,520,000	1,520,000
Այլ պահանջներ ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ		
Հաշվեգրված տոկոսներ	389	
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	21,909,495	28,050,284

* Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում տողում արտացոլված են ՀՀ բանկային օրենսդրության համաձայն բանկի ներգրավված միջոցների դիմաց հաշվարկված պարտադիր պահուստավորման միջոցները:

** Ղեկնարակված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում տողում արտացոլված են ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար ղեկնարակված միջոցները:

13-2. «Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ», որոնք ներառվում են դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունում

Հազ. դրամ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	31.12.2016	31.12.2015
Կանխիկ դրամական միջոցներ և կանխիկին հավասարեցված վճարային փաստաթղթեր	8,844,589	9,133,956
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	10,044,520	16,251,012
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	1,500,389	
Թղթակցային հաշիվներ ռեզիդենտ բանկերում	3,494	19,744
Թղթակցային հաշիվներ ոչ ռեզիդենտ բանկերում	13,193,686	2,145,878
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	33,586,678	27,550,590

Ծանոթագրություն 14. «Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ»

Հազ. դրամ

Ընթացիկ հաշիվներ	31.12.2016	31.12.2015
ՀՀ բանկերում	3,494	19,744
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում	10,049,675	1,312,479
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում	3,143,735	833,004
Հաշվեգրված տոկոսներ	276	395
Ընդամենը	13,197,180	2,165,622
ՀՀ բանկերում՝		
Վարկեր և ավանդներ	1,747,023	3,386,309
Այլ	251,575	272,478
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում		
Վարկեր և ավանդներ		
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում		
Այլ	106,758	154,291
Հաշվեգրված տոկոսներ	1,002	4,208
Ընդամենը	2,106,358	3,817,286
Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)		
Զուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	15,303,538	5,982,908

Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ	31.12.2016	31.12.2015
ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում՝		
Վարկեր և ավանդներ	2,461,135	193,493
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	4,547,541	831,086
Այլ	183,901	65,062
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում՝		
Այլ		53,553
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում		
Այլ	455,811	337,267
Հաշվեգրված տոկոսներ	19,529	2,286
Ընդամենը	7,667,917	1,482,747
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(6,212)	(5,049)
Զուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	7,661,705	1,477,698
Զուտ պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22,965,243	7,460,606

**31.12.2015թ. և 31.12.2016թ. Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ այլ պահանջների տողում համապատասխանաբար ներառված են «Visa international» կազմակերպությունում ներդրված 110.704 ԱՄՆ դոլար (31.12.2015թ-ին 53.553 հազ.դրամ, 31.12.2016թ.-ին 53.726 հազ.ՀՀ դրամ), «Արմենիան Քարդ» ՓԲԸ-ում ներդրված 298.989 ԱՄՆ դոլար (31.12.2015թ.-ին՝ 65.062 հազ ՀՀ դրամ, 31.12.2016թ.-ին՝ 130.175 հազ. ՀՀ դրամ) գումարներով ապահովագրական ղեկավարները, ինչպես նաև վճարահաշվարկային համակարգերի նկատմամբ առաջացած դեբիտորական գումարները:

Ծանոթագրություն 15. «Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ»

Հազ. դրամ

Առևտրային նպատակով պահվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	31.12.2016	31.12.2015
Ածանցյալ գործիքներ		
Ֆորվարդ	90	
Սվոպ	1,675	
Ընդամենը	1,765	-

Առևտրային նպատակով պահվող այլ ֆինանսական ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)

Ծանոթագրություն 16. «Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ»

Հազ. դրամ

Տրված վարկեր և այլ փոխառություններ	31.12.2016	31.12.2015
Վարկեր, այդ թվում՝	68,878,672	53,837,927
Հիփոթեքային	4,140,142	3,197,090
Վարկային քարտեր	7,087,347	5,929,696
Ֆակտորինգ		
Հետ գնման պայմանագրերով		
Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	613,314	410,008
Ընդամենը վարկեր	76,579,333	60,177,631
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(1,348,221)	(1,002,390)
Ընդամենը զուտ վարկեր	75,231,112	59,175,241

Հազ. դրամ

Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ վարկային պորտֆելում հաճախորդներին տրամադրված արժեզրկված (չաշխատող) վարկերի և փոխառությունների կառուցվածքը	31.12.2016		31.12.2015	
	զուտար	քանակ	զուտար	քանակ
Վարկեր և փոխառություններ, որից	76,579,333	39,170	60,177,631	31,707
աշխատող վարկեր	73,876,919	38,412	58,782,404	31,307
արժեզրկված (չաշխատող) վարկեր և փոխառություններ, այդ թվում՝	2,702,414	758	1,395,227	400
ժամկետանց	261,904	680	126,202	378
վերաձևակերպված	404,396	3	449,952	4
վերաֆինանսավորված				
Ընդամենը վարկեր	76,579,333	39,170	60,177,631	31,707
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(1,348,221)		(1,002,390)	
Ընդամենը զուտ վարկեր	75,231,112		59,175,241	

Հազ. դրամ

Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունը ըստ հաճախորդների	31.12.2016	31.12.2015
Պետական ձեռնարկություններ	267,373	15,356
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	40,855,397	31,076,443
խոշոր ձեռնարկություններ	15,870,998	7,952,557
փոքր և միջին ձեռնարկություններ	24,984,399	23,123,886
այդ թվում բիզնես քարտեր	56,881	210,762
Ֆիզիկական անձինք, այդ թվում՝	31,185,074	25,157,434
սպառողական վարկեր	16,202,417	13,002,460
հիփոթեքային վարկեր	4,140,142	3,197,093
վարկային քարտեր	7,030,466	5,717,560
Անհատ ձեռնարկատերեր	3,658,172	3,518,390
Հաշվեգրված տոկոսներ	613,314	410,008
Ընդամենը վարկեր	76,579,330	60,177,631
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(1,348,221)	(1,002,390)
Ընդամենը զուտ վարկեր	75,231,109	59,175,241

Հազ. դրամ

Վարկային պարտավորություններ 20 խոշոր վարկառուների և նրանց հետ փոխկապակցված ամձաց գծով	31.12.2016	31.12.2015
հաշվեկշռային մնացորդ	33,533,512	22,563,199
հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների մնացորդ	3,721,428	2,381,598
Ընդամենը	37,254,940	24,944,797
Վարկային ներդրումներ	75,231,112	59,175,240
Տեսակարար կշիռ վարկային պորտֆելում	50%	42%
Ընդհանուր նորմատիվային կապիտալ	30,161,410	13,271,388
Տոկոսային հարաբերակցություն	124%	188%

Միջազգային ծրագրերով վարկային ներդրումներ	31.12.2016	
	Մնացորդ հազ դրամ	քանակ
ԳՀՀ միկրո և փոքր մասնավոր ձեռնարկությունների վարկային ծրագիր	3,141,109	263
ԳՀՀ միկրո և փոքր մասնավոր ձեռնարկությունների ՀՀ կառավարության վարկային ծրագիր		
ԳՀՀ "Վերականգնվող էներգիայի Ջարգագում" ծրագիր	93,019	1
ՎՁԵԲ «Սինդիկացված վարկ» 1-ին վարկային ծրագիր		
ՎՁԵԲ «Սինդիկացված վարկ» 2-րդ վարկային ծրագիր		
Համաֆինանսավորում	-	
ՄՖԿ		
Սևծովյան բանկի 1-ին վարկային ծրագիր		
Սևծովյան բանկի 2-րդ վարկային ծրագիր	317,165	26
Համաշխարհային բանկի վարկային ծրագիր		
Տնտեսության կայունացման Ռուսաստանի Դաշնության ծրագիր		
ՄՖԿ վարկային ծրագիր (IFC FMO)		
ՎՁԵԲ միկր, փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորման ծրագիր /EBRD MSME/	2,500,686	423
ՎՁԵԲ միկրովարկավորման ծրագիր	-	-
Atlantic Forfaitierungs AG վարկային ծրագիր	205,004	4
Ասիական զարգացման բանկի առևտրի ֆինանսավորման ծրագիր	301,849	12
Բյու Օրչարդ ՓՍԶ ծրագիր	535,462	28
ՎՁԵԲ առևտրի խթանման ծրագիր	94,354	6
MSMEBondsSA/MSME	341,015	21
Հիփոթեքային վարկեր ` այդ թվում	34,069	17
ԳՀՀ	34,069	17
ՄՖԿ		
ԸՆդամներ	7,563,732	801

Վարկային ներդրումներ	31.12.2015	
	Մնացորդ հազ դրամ	քանակ
ԳՀՀ միկրո և փոքր մասնավոր ձեռնարկությունների վարկային ծրագիր	2,682,224	233
ԳՀՀ միկրո և փոքր մասնավոր ձեռնարկությունների ՀՀ կառավարության վարկային ծրագիր		
ԳՀՀ "Վերականգնվող էներգիայի Ջարգագում" ծրագիր	119,595	1
ՎՁԵԲ «Սինդիկացված վարկ» 1-ին վարկային ծրագիր		
ՎՁԵԲ «Սինդիկացված վարկ» 2-րդ վարկային ծրագիր		
Համաֆինանսավորում		
ՄՖԿ		
Սևծովյան բանկի 1-ին վարկային ծրագիր		
Սևծովյան բանկի 2-րդ վարկային ծրագիր	669,161	38
Համաշխարհային բանկի վարկային ծրագիր		
Տնտեսության կայունացման Ռուսաստանի Դաշնության ծրագիր		
ՄՖԿ վարկային ծրագիր (IFC FMO)		
ՎՁԵԲ միկր, փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորման ծրագիր /EBRD MSME/	3,789,531	519
ՎՁԵԲ միկրովարկավորման ծրագիր		
Atlantic Forfaitierungs AG վարկային ծրագիր	451,769	7
Հիփոթեքային վարկեր ` այդ թվում	79,180	41
ԳՀՀ	79,180	41
ՎՁԵԲ		
ՄՖԿ		
ԸՆդամներ	7,791,460	839

Հազ. դրամ

Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունը ըստ վարկավորման ոլորտների (առանց հաշվի առնելու վարկերի հնարավոր կորստների գծով պահուստները)	31.12.2016	Տոկոսային հարաբերությունը	31.12.2015	Տոկոսային հարաբերությունը
Արդյունաբերություն	14,008,241	18	9,206,365	15
Գյուղատնտեսություն	1,386,537	2	1,939,788	3
Շինարարություն	4,866,213	6	4,268,964	7
Տրանսպորտ և կապ	393,848	1	299,963	0
Առևտուր	11,343,638	15	10,716,641	18
Սպառողական	24,554,329	32	20,195,447	34
Հիփոթեքային վարկեր	4,162,002	5	3,216,236	5
Սպասարկման ոլորտ	10,340,194	14	7,915,305	13
Այլ	5,524,331	7	2,418,922	4
ԸՆդամներ	76,579,333	100	60,177,631	100

Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը	31.12.2016	Տոկոսային հարաբերությունը	31.12.2015	Տոկոսային հարաբերությունը
ՀՀ ռեզիդենտներ	74,615,437	100	58,761,493	100
ԲաաՅ/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ	-	-	-	-
Գերմանիա	-	-	3,740	0
ԲԲԲ-/ԲաաՅ/-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների	2,358			
Ռուսաստան	2,358			
Հաշվեգրված տոկոսներ	613,314		410,008	
ԸՆդամներ	75,231,109	100	59,175,241	100

Ծանոթագրություն 17. «Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ»

Պետական արժեթղթեր	Հազ. դրամ	
	31.12.2016	31.12.2015
ՀՀ պետական պարտատուներ		
գանձապետական պարտատուներ	2,379,734	84,751
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	2,379,734	84,751

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	Հազ. դրամ			
	31.12.2016		31.12.2015	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի				
Երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	416,305			
Կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ		83,971		256,200
Կապիտալի գործիքներ				
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	416,305	83,971	-	256,200
ՀՀ ոչ պետական արժեթղթերում ներդրումներ (հնարավոր կորուստների պահուստ)		(4,691)		(4,690)
Զուտ ներդրումներ ՀՀ ոչ պետական արժեթղթերում ներդրումներ	416,305	79,280	-	251,510

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	Հազ. դրամ			
	31.12.2016		31.12.2015	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի				
Կապիտալի գործիքներ		3,936		1,953
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	-	3,936	-	1,953
Ընդամենը վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	2,796,039	83,216	84,751	253,463

Այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում իրականացված ներդրումները 31.12.2016թ.-ի դրությամբ

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Հազ. դրամ
					Բաժնեմասը %
S.W.I.F.T	Հեռահաղորդակցության ծառայություններ	Բելգիա	13/09/1996	3,936	-
ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՔԱՐԴ ՓԲԸ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	ՀՀ	22/02/2000	60,715	6.20
ԱՔՈԱ ՔՐԵԴԻՏ ՌԵՓՈՐՄԻՆԳ ՓԲԸ	Տեղեկատվական ծառայություններ	ՀՀ	23/06/2006	23,255	4.58
Ընդամենը				87,906	

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների (բացառությամբ կապիտալի գործիքներում ներդրումների) հաշվեկշռային և իրական արժեքները համապատասխանում են իրար: Ներդրումները կապիտալի գործիքներում ՀՀ-ում չեն գնանշվում որևէ բորսայում և ունեն սահմանափակ շուկա: Այդ գործիքների իրական արժեքը ճշգրտորեն որոշելու համար բացակայում են որոշակի ընդունելի սկզբունքներ ու մեթոդներ, և հետևաբար այդ արժեթղթերը հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ համաձայն արժեզրկման գծով պահուստի գումարը:

Ծանոթագրություն 17.1 «Հետզման պայմանագրերով գրավարկված արժեթղթեր»

Ակտիվ	Հազ. դրամ	
	31.12.2016	31.12.2015
Ընդամենը գրավարկված արժեթղթեր	13,819,298	9,384,574
Վրդ թվում		
Սեփական գրավարկված արժեթղթեր	13,169,605	8,527,788
Ռեպո համաձայնագրով ձեռք բերված գրավարկված արժեթղթեր	649,693	856,786
Պարտավորություն		
Ռեպո համաձայնագրով ներգրավված միջոցներ	13,224,755	9,104,678

Ծանոթագրություն 18. «Սինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ»

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 19. «Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում»

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 20. «Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ»

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	Հոդ, շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Փոխադրա- միջոցներ	Այլ հիմն.միջոցներ	Հիմն.միջ.գծով կապ. ներդ.	Վարձակ.հիմն.միջ. գծով կապ. ներդ.	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	3,302,955	1,834,534	502,816	1,396,486	512,336	166,274	7,715,401
Ավելացում	35,566	60,768	140,861	64,121	225,269	8,925	535,510
Օտարում			(89,447)				(89,447)
Արժեզրկում	10,478				(10,478)		-
Վերախմբավորում	(14,046)	(67,515)		(29,532)	(987)	(1,062)	(113,142)
Դուրսգրում							-
Վերագնահատում							-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	3,334,953	1,827,787	554,230	1,431,075	726,140	174,137	8,048,322
Ավելացում	25,107	202,763	198,110	117,094	547,983	33,297	1,124,354
Ավելացում PSU բանկի միավորման արդյունքում	438,624	115,208	42,887	319,398		8,577	924,694
Օտարում	(534,642)	(2,060)	(160,030)	(96,151)	(564,455)		(1,357,338)
Վերախմբավորում	381,248	(904)		904	(381,248)		-
Դուրսգրում**	(1,277,690)						(1,277,690)
Վերագնահատում*	4,163,597						4,163,597
Արժեզրկում	-	-	-				-
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում							-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	6,531,197	2,142,794	635,197	1,772,320	328,420	216,011	11,625,939
Կուտակված մաշվածություն							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	1,354,496	1,263,194	164,974	844,702		47,002	3,674,368
Ավելացում	45,756	159,145	56,896	99,660		10,536	371,993
Այդ թվում՝ 01.10.2015- 30.09.2015	44,078	150,180	49,106	98,641		8,856	350,861
Օտարում			(38,720)				(38,720)
Դուրսգրում		(63,759)		(29,161)		(185)	(93,105)
Արժեզրկում							-
Վերախմբավորում							-
Վերագնահատում							-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	1,400,252	1,358,580	183,150	915,201	-	57,353	3,914,536
Ավելացում	129,534	166,914	62,924	114,748		10,777	484,897
Այդ թվում՝ 01.10.2016 - 31.12.2016	40,687	42,998	17,804	35,282		3,057	139,828
Ավելացում PSU բանկի միավորման արդյունքում	68,146	93,694	22,359	246,471		3,142	433,812
Օտարում	(202,223)	(2,048)	(91,257)	(71,150)			(366,678)
Դուրսգրում	(1,277,690)						(1,277,690)
Վերախմբավորում							-
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում							-
Արժեզրկում							-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	118,019	1,617,140	177,176	1,205,270	-	71,272	3,188,877
Ջնուտ հաշվեկշռային արժեք							
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	6,413,178	525,654	458,021	567,050	328,420	144,739	8,437,062
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	1,934,701	469,207	371,080	515,874	726,140	116,784	4,133,786

Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ և վստահագրեր	Հեղինակային իրավունքներ	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ոչ նյութական ակտիվ գծով կապիտալ ներդրումներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք						
Սնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	37,544	129,083	50	14,357	-	181,034
Ավելացում		3,731	-			3,731
Օտարում						
Դուրսգրում						
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-
Վերախմբավորում						
Վերազնահատում	-	-	-	-	-	-
Սնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	37,544	132,814	50	14,357	-	184,765
Ավելացում		52,005				52,005
Ավելացում PSU բանկի միավորման արդյունքում	123,819	28,888		38,360		191,067
Օտարում						
Դուրսգրում	(205)	(300)		(1,056)		(1,561)
Վերախմբավորում						
Վերազնահատում						
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-
Վերազնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-
Սնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	161,158	213,407	50	51,661	-	426,276
Կուտակված մաշվածություն						
Սնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	21,710	57,194	29	7,080		86,013
Ավելացում	2,248	12,187	5	1,196		15,636
Այդ թվում՝ 01.10.2015- 31.12.2015	554	3,092	1	302		3,949
Օտարում						
Դուրսգրում						
Արժեզրկում						
Վերախմբավորում						
Վերազնահատում						
Սնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	23,958	69,381	34	8,276	-	101,649
Ավելացում	4,647	14,062	6	1,839		20,554
Այդ թվում՝ 01.07.2016 - 30.09.2016	2,283	4,256	2	756		7,297
Ավելացում PSU բանկի միավորման արդյունքում	37,997	14,482	-	21,892		74,371
Օտարում						
Դուրսգրում	(205)	(300)		(1,056)		(1,561)
Վերախմբավորում						
Վերազնահատումից մաշվածության ճշգրտում						
Արժեզրկում						
Սնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	66,397	97,625	40	30,951	-	195,013
Զուտ հաշվեկշռային արժեք						
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	94,761	115,782	10	20,710	-	231,263
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	13,586	63,433	16	6,081	-	83,116

31.12.2016թ. դրությամբ 381270 հազ. դրամ ընդհանուր գումարով շահագործումից դուրս հիմնական միջոցներ հանձնվել են շահագործման:

31.12.2016թ. դրությամբ բանկի ունի ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվ՝ նոր Գործառնական օր» ծրագիր, սկզբնական արժեքը՝ 750 հազ.դրամ ամորտիզացիան 750 հազ.դրամ, մնացորդային արժեքը 0 դրամ:

31.12.2016թ. դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների արժեքը կազմում է 1180752 հազ. դրամ, որից 272693 հազ.դրամ փոխադրվել է PSU բանկի միավորման արդյունքում (31.12.2015թ ` 958058 հազար դրամ):

Ծանոթագրություն 21. «Այլ ակտիվներ»

Հազ. դրամ

Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	31.12.2016	31.12.2015
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	37,647	19,789
Ընդամենը	37,647	19,789
Բանկային գործառնությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(3,344)	(201)
Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք զուտ գումարներ	34,303	19,588
Ղեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	31.12.2016	31.12.2015
Ղեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	134	175
Ղեբիտորական պարտքեր մատակարարների գծով		
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	64	8
Կանխավճարներ մատակարարներին	537,666	51,978
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով	628	10
Այլ ղեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	37,545	55,288
Ընդամենը	576,037	107,459
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(5,733)	(1,758)
Ընդամենը	570,304	105,701
Այլ ակտիվներ		
Պահեստ	178,469	127,570
Բռնագանձված գրավ և վաճառքի համար պահվող ակտիվներ	548,274	83,100
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	107,933	64,820
Այլ ակտիվներ	42,995	23,566
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(2,765)	(1,210)
Ընդամենը	874,906	297,846
Ընդամենը այլ ակտիվներ	1,479,513	423,135

Ծանոթագրություն 22. «Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազ. դրամ

Ընթացիկ հաշիվներ	31.12.2016	31.12.2015
ՀՀ բանկերի	11,588	34,251
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերի		
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերի	2,144	35,654
Հաշվեգրված տոկոսներ		
Ընդամենը	13,732	69,905
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ		
ՀՀ կենտրոնական բանկ		
Վարկեր	2,971,840	2,714,219
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	800,000	9,100,000
Այլ		
ՀՀ բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ	3,959,850	4,144,375
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	12,417,488	
Այլ		
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ		
Այլ	3,869	3,848
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ	3,279,956	3,047,243
Այլ	38,666	45,418
Հաշվեգրված տոկոսներ	83,741	169,406
Ընդամենը	23,555,410	19,224,509
Ֆինանսական կազմակերպություններ		
Ընթացիկ հաշիվներ	260,013	447,548
Վարկեր և ավանդներ	20,174,983	6,227,568
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		
Այլ	25,731	9,741
Հաշվեգրված տոկոսներ	271,353	67,957
Ընդամենը	20,732,080	6,752,814
Ընդամենը պահանջներ բանկերի և միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	44,301,222	26,047,228

Ներկայացնում ենք ՀՀ կենտրոնական բանկից ստացված վարկերում ներառված միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից տարբեր ծրագրերի շրջանակներում իրականացվող վարկավորման գումարները և դրանց գծով հաշվեգրված տոկոսների գումարները:

Հազ. դրամ

Ծրագիր	31.12.2016		31.12.2015	
	Վարկավորման գումար	Հաշվեգրված տոկոս	Վարկավորման գումար	Հաշվեգրված տոկոս
ԳՀՀ /Գերմանահայկական հիմնադրամի «Հիփոթեքային վարկավորման» ծրագիր	35,874	146	70,814	289
ԳՀՀ /Գերմանահայկական հիմնադրամի միկրո և փոքր բիզնեսի զարգացման ծրագիր	2,820,659	7,543	2,510,521	41,206
ԳՀՀ "Վերականգնվող էներգիայի Ջարգագում" ծրագիր	115,306	2,985	132,884	3,684
ԳՀՀ "Ֆինանսական միջոցների հասանելիությունը ՓՄՁ-ների համար" ծրագիր				
Ընդամենը	2,971,839	10,674	2,714,219	45,179

Ծանոթագրություն 23. «Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ»

Հազ. դրամ

ՀՀ Կառավարության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների նկատմամբ	31.12.2016	31.12.2015
Վարկեր		
Այլ	6,488	4,775
Հաշվարկված տոկոսներ		
Ընդամենը	6,488	4,775

ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	31.12.2016	31.12.2015
Ընթացիկ հաշիվներ	13,165,390	20,256,892
Ժամկետային ավանդներ	7,237,588	5,742,147
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		
Այլ	35,919	50,635
Հաշվարկված տոկոսներ	56,534	38,223
Ընդամենը	20,495,431	26,087,897

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	31.12.2016	31.12.2015
Ընթացիկ հաշիվներ	59,965	10,058
Այլ	2	
Հաշվարկված տոկոսներ		
Ընդամենը	59,967	10,058

ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ	31.12.2016	31.12.2015
Ընթացիկ հաշիվներ	204,656	148,967
Ժամկետային ավանդներ		6,000
Այլ	3,945	3,824
Հաշվարկված տոկոսներ		11
Ընդամենը	208,601	158,802

ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	31.12.2016	31.12.2015
Ընթացիկ հաշիվներ	12,546,085	11,728,877
Ժամկետային ավանդներ	29,952,451	22,911,392
Այլ	632,064	432,497
Հաշվարկված տոկոսներ	183,812	126,147
Ընդամենը	43,314,412	35,198,913

Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	31.12.2016	31.12.2015
Ընթացիկ հաշիվներ	564,011	224,861
Ժամկետային ավանդներ	2,106,835	261,739
Այլ	32,500	29,610
Հաշվարկված տոկոսներ	13,533	2,107
Ընդամենը	2,716,879	518,317
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	66,801,778	61,978,762

31.12.16թ. դրությամբ պարտավորությունների ապահովման միջոց հանդիսացող դրամական միջոցներ 1.864.930 հազ. ՀՀ դրամ
31.12.16թ. դատարանի որոշմամբ և հարկային մարմինների կողմից սառեցված գումար 245,775 հազ. դրամ:

Ծանոթագրություն 23.1 «Ստորադաս փոխառություն»

Բանկը բաժնետիրոջից ներգրավել է 5,400,172 հազ. դրամ ստորադաս փոխառություն, որն ամբողջությամբ մասնակցում է բանկի նորմատիվային լրացուցիչ կապիտալի հաշվարկին:

Ծանոթագրություն 24. «Բանկի կողմից թողարկված ավանդային սերտիֆիկատներ»

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 25. «Առևտրային նպատակներով պահվող պարտավորություններ»

Հազ. դրամ

Առևտրային նպատակներով պահվող պարտավորություն	31.12.2016	31.12.2015
Առևտրային նպատակներով պահվող ածանցյալ գործիքներ`		
Այլ	1,306	
Սվոփ	-	693
Ընդամենը	1,306	-

Ծանոթագրություն 26. «Վճարվելիք գումարներ»

Հազ. դրամ

Վճարվելիք գումարներ	31.12.2016	31.12.2015
Շահաբաժիններ	72,789	52,823
Ավանդների ապահովագրության գծով պարտավորություն	38,366	17,242
Ընդամենը	111,155	70,065

Ծանոթագրություն 27. «Այլ պարտավորություններ»

Հազ. դրամ

Այլ պարտավորություններ	31.12.2016	31.12.2015
Ոչ ռեզիդենտի շահութահարկի գծով	16,973	2,158
ԱԱՀ-ի գծով	2,606	6,972
Այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	158,274	139,791
Սոցիալական ապահովագրության վճարումների գծով		
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով	524,833	474,496
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	59,448	90,535
Կրեդիտորական պարտքեր կանոնադրական կապիտալի համալրման գծով		
Այլ պարտավորություններ	209,926	158,808
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	972,060	713,952

Ծանոթագրություն 28. «Կանոնադրական կապիտալ»

Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 4,631,333 հազ. դրամ, այն ներառում է 1,852,533 հատ սովորական բաժնետոմս 2500 դրամ անվանական արժեքով: Եմիսիոն եկամուտը կազմում է 9,110,850 հազ.դրամ, այդ թվում ԲՏԱ բանկի միացման արդյունքում՝ 4,191,267 հազ. դրամ:

Հաշվետու ժամանակաշրջանում կանոնադրական կապիտալն ավելացել է 2,297,995 հազ.դրամով, Այդ թվում ԲՏԱ բանկի միացման արդյունքում՝ 1,102,965 հազ.դրամ: Կանոնադրական կապիտալի նվազեցումը շրջանառությունից հանված և հետ գնված բաժնետոմսերի հաշվին չի կատարվել:

Հաշվետու ժամանակաշրջանում վճարվել են 443,023 հազ. ՀՀ դրամ շահաբաժիններ:

Ներկայացնում ենք հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ մասնակիցների վերաբերյալ տեղեկություններ.

Հազ. դրամ

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (հրավաքանական անձանց համար)
Սուքիասյան Սարիբեկ Ալբերտի		31.32	
Սուքիասյան Խաչատուր Ալբերտի		13.77	
Սուքիասյան Ռոբերտ Ալբերտի		11.59	
Սուքիասյան Էդուարդ Ալբերտի		10.64	
ՎՋԵԲ		7.56	Ֆինանսական

Ծանոթագրություն 29. «Սեփական կապիտալի այլ տարրեր»

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 30. «Պահուստներ, պայմանական դեպքեր և պոտենցիալ պարտավորություններ

Բանկի իրավական պարտավորությունները 31.12.2016թ. դրությամբ առկա չեն այնպիսի իրավական պարտավորություններ, որոնց գծով բանկը իրականացրել է պահուստավորում: Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում: Բանկի հարկային պարտավորությունները 31.12.2016թ. դրությամբ բանկն ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները և իր հարկային պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհարժեշտություն չկա:

Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով բանկի պայմանական պարտավորությունները

Հազ. դրամ

	31.12.2016	31.12.2015
Չօգտագործված վարկային գծեր	5,749,194	4,547,262
Տրամադրված երաշխիքներ	2,003,652	929,707
Տրամադրված ակրեդիտիվներ		25,377
Նշված հոդվածների գծով պահուստ (ծանոթ. 7)		

Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով

Հազ. դրամ

Նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը	Արտարժույթին համարժեք դրամով վճարման ենթակա գումարներ	ՀՀ դրամով վճարման ենթակա գումարներ
Մինչև 1 տարի		496,792
1-5 տարի		1,627,266
5 տարուց ավելի		0
Ընդամենը		2,124,058

Ծանոթագրություն 31. «Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ»

Ներկայացվող ծանոթագրության առումով բանկի հետ կապված անձինք են համարվում Բանկի ղեկավարները, բանկի բաժնետերերը և «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով նրանց հետ կապված անձինք:

Բանկի ղեկավարներ են համարվում բանկի խորհրդի նախագահը, նրա տեղակալը և խորհրդի անդամները, գործադիր տնօրենը, նրա տեղակալները, գլխավոր հաշվապահը, նրա տեղակալը, ներքին աուդիտի ղեկավարը, նրա անդամները, բանկի տնօրինության անդամները, ինչպես նաև բանկի տարածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները և կառուցվածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները՝ բանկի դեպարտամենտի, վարչության, բաժնի պետերը:

Բանկի հետ կապակցված կողմերի հետ գործարքները իրականացվել են շուկայում գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից ելնելով:

Հազ. դրամ

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	31.12.2016	31.12.2015
Սկզբնական մնացորդ	2,224,782	1,437,436
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր և փոխատվություններ	3,302,350	2,102,675
Բանկի բաժնետեր	224,512	194,142
Բաժնետիրոջ հետ կապված անձ	1,929,188	1,351,479
Բանկի ղեկավար	1,072,084	521,595
Ղեկավարի հետ կապված անձ	76,565	35,457
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր և փոխատվություններ	1,504,207	1,315,329
Բանկի բաժնետեր	204,012	172,812
Բաժնետիրոջ հետ կապված անձ	578,844	754,613
Բանկի ղեկավար	677,005	356,045
Ղեկավարի հետ կապված անձ	44,347	31,858
Վերջնական մնացորդ *	4,022,925	2,224,782

Հազ. դրամ

Հոդված	31.12.2016	31.12.2015
Տոկոսային եկամուտներ	130,566	320,835

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	Ցպահանջ	Հազ. դրամ
		ժամկետային
Մնացորդը 31.12.2015թ	401,807	6,420,559
Հաշվետու ժամանակաշրջանի /2016թ-ի 12 ամիսների/ ընթացքում ստացված գումարներ այդ թվում	42,615,462	2,055,231
Բանկի բաժնետեր	17,185,980	1,403,873
Բաժնետիրոջ հետ կապված անձ	22,344,966	106,326
Բանկի ղեկավար	1,865,844	358,384
Ղեկավարի հետ կապված անձ	1,218,672	186,647
Հաշվետու ժամանակաշրջանի /2016թ-ի 12 ամիսների/ ընթացքում վճարված գումարներ այդ թվում	42,676,444	1,439,318
Բանկի բաժնետեր	17,230,240	985,402
Բաժնետիրոջ հետ կապված անձ	22,348,220	141,444
Բանկի ղեկավար	1,849,838	193,883
Ղեկավարի հետ կապված անձ	1,248,145	118,589
Փախարժեքային տարբերություն (+/-)	(4,773)	(61,390)
Մնացորդը 31.12.2016թ	336,052	-
Տոկոսային ծախս 2016թ-ի 12 ամսվա կտրվածքով	1,303	552,367

Հազ. դրամ

Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ	31.12.2016	31.12.2015
		153,753
Բանկի խորհրդին	153,753	132,172
Աշխատավարձ	140,563	122,052
Պարգևատրում	13,190	10,120
Բանկի գործադիր մարմնին	205,707	201,300
Աշխատավարձ	191,127	184,930
Պարգևատրում	14,580	16,370
Բանկի ներքին աուդիտին	87,233	84,172
Աշխատավարձ	80,178	77,587
Պարգևատրում	7,055	6,585
Ընդամենը	446,693	417,644

Ծանոթագրություն 32. «Ֆինանսական ռիսկերի վերաբերյալ նվազագույն բացահայտումներ»

1) Վարկային ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Վարկային ռիսկը վարկի, հաշվարկված տոկոսի կամ դրանց մի մասի պայմանագրով սահմանված ժամկետներից ուշացման կամ անվերադարձելիության հնարավոր վտանգն է՝ պայմանավորված վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացման, զրավի արժեզրկման և նման այլ պատճառներով, որի արդյունքում բանկը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել:

2) Վարկային ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները

Բանկում մշակվել է վարկային ռիսկի գնահատման և կառավարման մեթոդաբանություն, որը հնարավորություն է տալիս գնահատելու վարկի ռիսկայնությունը՝ հիմնվելով համապատասխան մոդելի հաշվարկների արդյունքների վրա: Զուգակցելով մաթեմատիկական և տնտեսագիտական հիմնավորումները՝ վարկային ռիսկի գնահատման մոդելն ապահովում է ռիսկի գնահատման համալիր մոտեցում, որի արդյունքում վերոհիշյալ մեթոդաբանությունը նպաստում է վարկի տրամադրման հիմնավորված որոշման կայացմանը՝ որպես էկզոգեն փոփոխականներ կիրառելով նաև էքսպերտային գնահատականները: Փոխառուի վարկունակության նախնական ուսումնասիրության ժամանակ բանկը բացահայտում է պոտենցիալ փոխառուի համապատասխանությունը բանկի վարկային քաղաքականությամբ սահմանված ընդհանուր չափանիշներին, որի դրական արդյունքի դեպքում կատարվում է վարկունակության գործոնների մանրամասն վերլուծություն:

3) մոդելների նկարագրությունը (առկաության դեպքում).

Ի հավելումն վերոհիշյալ մեթոդաբանության՝ վարկային ռիսկի գնահատման համար բանկում կիրառվում է նաև սթրես թեստերի մեթոդը, որը ենթադրում է դիտարկվող տարբեր շուկային սցենարների տեղի ունենալու դեպքում բանկի վնասների հաշվարկ:

Սթրես թեստերը կիրառելիս դիտարկվում են տվյալ ռիսկին վերաբերող մի շարք սցենարներ և յուրաքանչյուր սցենարի դեպքում համապատասխան մեթոդով հաշվարկվում է բանկի վնասը: Վարկային ռիսկի գնահատման նպատակով օգտագործվում են հետևյալ շուկային սցենարները.

1. դասակարգված վարկերի X%-ի չափով դուրսգրումը,
2. կասկածելի վարկերի Y%-ի դասակարգումը անհուսալի վարկերի,
3. ստանդարտ վարկերի Z%-ի դասակարգումը հսկվող վարկերի,
4. արտարժույթով ստանդարտ վարկերի U%-ի դասակարգումը հսկվող վարկերի,
5. խոշոր վարկառուի սննկացման հետևանքով վարկի անհուսալի դառնալու սցենար,
6. ընդհանուր վարկերի K%-ի դասակարգումը անհուսալի վարկերի,
7. հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների և հետհաշվեկշռային անավարտ ժամկետային գործառնությունների L%-ի չափով վերափոխումը հաշվեկշռային հոդվածների,
8. առաջին (բացառությամբ կասկածելի դասակարգված), երկրորդ, երրորդ և յոթերորդ սցենարների միաժամանակ հանդես գալու սցենար,

որտեղ X, Y, Z, U, K, L-ը սցենարների պարամետրերն են (1-ից 100 թվեր են):

Սթրես թեստերի կիրառման արդյունքում հաշվարկվում են նշված շուկային իրավիճակների ազդեցությունը Բանկի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի և համարժեքության Ն1 նորմատիվների վրա, ինչպես նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերը, գնահատվում են նորմատիվների խախտման հնարավորությունը և չափերը, պահուստաֆոնդ փոխանցման ենթակա հավելյալ գումարի չափը:

Հաշվարկվում են հնարավոր տարբեր սցենարների դեպքում (յուրաքանչյուր սցենարի պարամետրի տարբեր արժեքների համար) պահուստաֆոնդ փոխանցման ենթակա հավելյալ գումարները, որոնք օգտագործվում են նախորդ ժամանակահատվածների տվյալների հիման վրա մշակված հավանական սցենարների վերլուծման նպատակով: Առավել հավանական սցենարների վերլուծության միջոցով գնահատվում է վարկային պորտֆելի ռիսկայնությունը և իրականացվում են ռիսկի նվազագույն մակարդակի ապահովմանն ուղղված միջոցառումներ: Բանկի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի և համարժեքության նորմատիվների վրա դասակարգված, կասկածելի, ստանդարտ և ընդհանուր վարկերի որոշակի տոկոսի դուրսգրման սցենարների ազդեցության վերլուծությունում ներառված է նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերի որոշումը, որը հնարավորություն է տալիս գնահատել տվյալ օրվա դրությամբ նորմատիվների խախտման հավանականությունը (ռիսկը):

4) վարկային ռիսկի թույլատրելի մակարդակի որոշումը՝ ռիսկի քանակական վերլուծություն և ռիսկի քանակական գնահատական,

Բանկը, իր վարկային պորտֆելը կառուցելիս, հաշվառում և վիճակագրություն է տանում վարկերի առանձին տեսակների կենտրոնացումների վերաբերյալ.

- V ըստ տնտեսության ճյուղի,
- V ըստ տարածաշրջանի,
- V ըստ մեկ փոխառուի և նրա հետ փոխկապակցված անձանց,
- V ըստ վարկերի ժամկետների,
- V ըստ գրավների և այլն:

5) վարկային ռիսկի կարգավորումը՝ վարկային ռիսկի ազդեցության նվազման կամ չեզոքացման ուղղությամբ աշխատանքները:

Բանկի որդեգրած վարկային քաղաքականությունը նպատակ է հետապնդում առավելագույնի հասցնել ներգրավված միջոցների, որպես վարկ տեղաբաշխման արդյունավետությունը՝ ապահովելով համապատասխան իրացվելիություն և ռիսկի դիվերսիֆիկացիա անհրաժեշտ եկամտաբերության պայմաններում:

Բանկի վարկային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է գործընթացը կարգավորող կանոնակարգերի և կարգերի միջոցով, որոնք սահմանում են վարկառուին ներկայացվող պահանջները, վերջինիս վարկունակությունը գնահատող համապատասխան չափանիշները, վարկի ապահովվածության գնահատումը, գրավի իրացվելիության վերլուծությունը, խոշոր վարկերի տրամադրման սահմանափակումը, արտաքին միջավայրի փոփոխությունների կանխատեսումը, վարկային մոնիտորինգը, հսկողությունը, վերահսկումը և այլն:

ՏՀԶԿ* - Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպություն

31.12.2016

Հազ. դրամ

Գործառնի անվանումը	ՀՀ	ԱՊԳ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	21,909,054		441		21,909,495
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	9,541,012	2,674,625	10,219,108	530,498	22,965,243
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	443				443
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ		1,765			1,765
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	75,228,754	2,358			75,231,112
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	2,875,319		3,936		2,879,255
Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում					-
Հետզման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	13,169,605				13,169,605
Այլ ակտիվներ	37,267	2			37,269
Ընդամենը ակտիվներ	122,761,454	2,678,750	10,223,485	530,498	136,194,187
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	7,752,845				7,752,845
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	26,030,956	2,507,151	15,652,675	110,440	44,301,222
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	64,031,079	525,226	221,727	2,023,746	66,801,778
Ընդամենը պարտավորություններ	90,062,035	3,032,377	15,874,402	2,134,186	111,103,000
Զուտ դիրք	32,699,419	(353,627)	(5,650,917)	(1,603,688)	25,091,187

31.12.2015

Հազ. դրամ

Գործառնի անվանումը	ՀՀ	ԱՊԳ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	28,050,284				28,050,284
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	5,070,224	447,281	1,449,492	493,609	7,460,606
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	476				476
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ	-				-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	59,171,497		3,743		59,175,240
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	336,260		1,953		338,213
Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում					-
Հետզման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	8,527,788				8,527,788
Այլ ակտիվներ	19,644	2			19,646
Ընդամենը ակտիվներ	101,176,173	447,283	1,455,188	493,609	103,572,253
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	5,502,347				5,502,347
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	18,747,585	2,562,707	4,685,659	51,277	26,047,228
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	61,450,385	195,653	230,068	102,656	61,978,762
Ընդամենը պարտավորություններ	80,197,970	2,758,360	4,915,727	153,933	88,025,990
Զուտ դիրք	20,978,203	(2,311,077)	(3,460,539)	339,676	15,546,263

ՀՀ տարածքում տեղաբաշխված վարկերը ըստ ՀՀ մարզերի տեղաբաշխվածության.

Հազ. դրամ

ՀՀ մարզեր	31.12.2016	31.12.2015
Երևան	62,405,483	46,583,462
Արարատ	764,053	985,704
Արմավիր	1,136,665	1,261,595
Կոտայք	2,044,922	2,042,771
Շիրակ	1,222,667	1,132,805
Լոռի	1,452,500	1,456,720
Արագածոտն	3,535,225	3,308,602
Սյունիք	1,492,318	1,082,775
Տավուշ	316,438	309,941
Գեղարքունիք	405,721	438,660
Վայոց Ձոր	287,823	457,039
Արցախ	167,298	115,168
Ընդամենը	75,231,112	59,175,241

Վարկային ռիսկ պարունակող ակտիվների վերլուծությունը ըստ տնտեսության սեգմենտների և ռիսկայնության.

31.12.2016

Հազ. դրամ

Ակտիվներ	Աշխատող		Չաշխատող ակտիվներ						Անհուսալի	
	Ստանդարտ/Ոչ ռիսկային		Հսկվող/ Ռիսկային		Ոչ ստանդարտ/ Միջին ռիսկային		Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային			
	գումարող	քանակը	գումարող	քանակը	գումարող	քանակը	գումարող	քանակը	գումարող	քանակը
Վարկեր, այդ թվում	73,065,313	38,412	1,139,834	414	921,902	224	104,063	120	5,506,370	1,298
Ոչ ռեզիդենտներին տրված վարկեր	2,358	2							401	1
Ռեզիդենտներին տրված վարկեր, այդ թվում	73,062,955	38,410	1,139,834	414	921,902	224	104,063	120	5,505,969	1,297
Արդյունաբերություն	13,794,070	182	31,772	6	6,001	2	12,493	5	1,237,165	23
Գյուղատնտեսություն	1,352,859	4,654	3,341	22	166	1		3	85,336	88
Շինարարություն	4,817,551	31							40,967	6
Տրանսպորտ և կապ	347,645	29	38,422	1					218,415	12
Առևտուր	10,362,452	834	36,490	24	631,063	12	4,315	12	521,226	91
Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	10,221,827	92	634	4	11,388			1	102,683	4
Սպառողական վարկեր	23,299,397	31,908	429,302	334	243,027	202	77,600	95	1,364,078	883
Տնտեսության այլ ճյուղեր	4,832,658	138	573,308	7	3,763	1	540	1	1,608,989	173
Հիփոթեքային (քանակադրման վարկեր)	4,034,496	542	26,565	16	26,494	6	9,115	3	327,110	17
Դեբիտորական պարտքեր	752,742	663	139	5	127	4	1,383	4	180,687	18
Իմպեստիցիոն արժեթղթեր	87,907	4		-						
Հետհաշվենշային հոդվածներ, այդ թվում	7,752,846	95								
Երաշխիքներ	2,003,652	46								
ակտեղիտիվներ										

31.12.2015

Հազ. դրամ

Ակտիվներ	Աշխատող		Չաշխատող ակտիվներ						Անհուսալի	
	Ստանդարտ/Ոչ ռիսկային		Հսկվող/ Ռիսկային		Ոչ ստանդարտ/ Միջին ռիսկային		Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային			
	գումարող	քանակը	գումարող	քանակը	գումարող	քանակը	գումարող	քանակը	գումարող	քանակը
Վարկեր, այդ թվում	58,134,164	31,307	497,970	198	446,323	121	96,784	80	3,356,627	487
Ոչ ռեզիդենտներին տրված վարկեր	3,743	1							401	1
Ռեզիդենտներին տրված վարկեր, այդ թվում	58,130,421	31,306	497,970	198	446,323	121	96,784	80	3,356,226	486
Արդյունաբերություն	9,092,322	176	6,492	2	8,196	2	2,373	1	1,124,278	21
Գյուղատնտեսություն	1,874,316	7,267	8,121	48	8,950	54	2,823	37	9,919	57
Շինարարություն	4,226,275	24							40,965	6
Տրանսպորտ և կապ	296,963	18							20,299	2
Առևտուր	10,137,834	697			313,410	5			186,836	34
Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	7,784,923	83	1,745	1			24,903	1	53,418	2
Սպառողական վարկեր	19,438,212	22,428	250,488	139	87,697	57	63,039	40	243,422	195
Տնտեսության այլ ճյուղեր	2,147,273	111	225,108	4					1,650,416	166
Հիփոթեքային (քանակադրման վարկեր)	3,132,303	502	6,016	4	28,070	3	3,646	1	26,673	3
Դեբիտորական պարտքեր	213,165	595	15	1	6	1	161	4	96,288	18
Իմպեստիցիոն արժեթղթեր	253,463	4		-						
Հետհաշվենշային հոդվածներ, այդ թվում	5,502,347	85								
Երաշխիքներ	929,708	39								
ակտեղիտիվներ	25,377	1								

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունը ըստ տարածաշրջանների և ռիսկայնության

31.12.2016

Հազ. դրամ

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ	Չաշխատող ակտիվներ				Անհուսալի
		Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային	Հսկվող/ Ռիսկային	Ոչ ստանդարտ / Միջին ռիսկային	Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային	
Վարկեր, այդ թվում						
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	73,062,955	1,139,834	921,902	104,063	5,505,969	
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	2,358				401	
Ռուսաստան	2,358				401	
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)						
Գերմանիա						
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)						
ԸՆդամներ	73,065,313	1,139,834	921,902	104,063	5,506,370	

31.12.2015

Հազ. դրամ

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ	Չաշխատող ակտիվներ				Անհուսալի
		Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային	Հսկվող/ Ռիսկային	Ոչ ստանդարտ / Միջին ռիսկային	Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային	
Վարկեր, այդ թվում						
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	58,130,421	497,970	446,323	96,784	3,356,226	
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)					401	
Ռուսաստան					401	
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	3,743					
Գերմանիա	3,743					
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)						
ԸՆդամներ	58,134,164	497,970	446,323	96,784	3,356,627	

Վարկային ռիսկի վերլուծություն

1-2) Վարկային պորտֆելի ապահովածության արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով բանկում վարկերը տրամադրվում են գրավի գնահատված արժեքի առավելագույնը 70%-80%-ի չափով և վարկի գծով հետագա մարումների դեպքում վարկ/գրավ հարաբերակցության գործակիցը նվազում է: Գրավադրվող գույքերի գնահատումը կատարվում է գնահատման թույլտվություն ունեցող մասնագիտացված անկախ գնահատող կազմակերպությունների կողմից ՀՀ դրամով, վարկերը տրամադրվում են նաև արտարժույթով: Փոխարժեքային տատանումների և ժամկետանց վարկերի պարագայում կուտակված տույժերի հաշվին վարկառուի պարտավորությունների աճի հետևանքով գրավի արժեքի անբավարարության դեպքում բանկի ռիսկերը նվազացնում է այն, որ համաձայն վարկային պայմանագրերի բանկը իրավունք ունի բավարարել իր վարկային պահանջը վարկառուի բանկային հաշվում առկա դրամական միջոցների հաշվին, որից հետո պահանջել վարկային պարտքի բռնագանձում դատական կարգով:

Հարկ է նշել, որ վարկային պորտֆելում չապահովված վարկերը (առանց պահուստների) 31.12.2016թ-ի դրությամբ չեն գերազանցում վարկային պորտֆելի 13.34%-ը: Չապահովված վարկերի գերակշիռ մասը կազմում են «ՀԱՅԷԿՈՆՈՍԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ում հաշիվների ակտիվ շարժ ունեցող հաճախորդներին տրամադրված վարկերը, որոնք ունեն կայուն դրամական հոսքեր: Մեծ տեսակարար կշիռ են կազմում նաև պլաստիկ քարտերի համար սահմանված վարկային գծերը: Այս վարկերի գծով ռիսկը փոքր է, քանի որ փոքր է մեկ հաճախորդին տրամադրվող վարկային գծերի սահմանաչափը, վարկառուները ապահովված են աշխատանքով, առանձին դեպքերում առկա են հեղինակավոր կազմակերպությունների երաշխավորություններ:

3) Վարկային ներդրումները 31.12.2016թ-ի դրությամբ առանց պահուստների կազմել են 76.579.333 հազ. դրամ: Չաշխատող դասակարգված վարկերի ծավալը 31.12.2016թ-ի դրությամբ կազմել է 2.702.444 հազ. դրամ: Վարկային պորտֆելում հսկվող, ոչ ստանդարտ և կասկածելի վարկերի տեսակարար կշիռները կազմել են համապատասխանաբար 1.66%, 1.56% և 0.31%:

4) Վարկային պորտֆելի պահուստավորումը համապատասխանում է ՀՀՍՍ-ների պահանջներին:

5) 2016թ IV եռամսյակում կնքված ռեպո գործարքների ծավալը (բացառությամբ երկարաձգումների) կազմել է 61, 053 ,392 հազ. դրամ` նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում` 117,063,438 հազ. դրամ: Հակադարձ ռեպո գործարքների ծավալը 2016թ IV եռամսյակում կազմել է 19,726,149 հազ. դրամ, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում` 15,448,520 հազ. դրամ:

6) «ՀԱՅԷԿՈՆՈՍԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ում վարկավորման գործընթացը իրականացվում է անհրաժեշտ մասնագիտական գիտելիքներով օժտված և աշխատանքային փորձ ունեցող անձնակազմի կողմից: Մասնագետների ընդունելիությունը կատարվում է մրցութային կարգով հատուկ` մրցութային հանձնաժողովի կողմից: Մրցույթների մասին հայտարարությունները տեղակայվում են գանգվածային լրատվության միջոցներում և բանկի ինտերնետ կայքում:

7) Վարկավորման գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու և առևտրային վարկերի գծով վարկային ռիսկերը նվազեցնելու նպատակով վարկային մասնագետների կողմից իրականացվում է վարկառուի ֆինանսական գործունեության մանրամասն վերլուծություն: Վերլուծության նպատակով վարկի տրամադրման ստորաբաժանումների մասնագետները այցելում են հաճախորդի գործունեության վայր, վերլուծության համար օգտվելով ինչպես առկա հաշվետու փաստաթղթերից, այնպես էլ կազմելով հաշվեկշիռի, եկամուտ-ծախսերի, դրամական հոսքերի, կապիտալի շարժի սեփական տարբերակները:

Բանկի մասնագետի կողմից կազմած հաշվեկշիռը արտացոլում է իրավիճակը վերլուծության պահին՝ իրացվելի ակտիվներ /կանխիկ միջոցներ դրամարկղում, բանկային հաշիվներ, խնայողություններ/, դեբիտորական պարտքեր /ստացվելիք գումարներ, ապրանքներ ճանապարհին, կատարված կանխավճարներ/, ապրանքանյութական պաշարներ /հումք, նյութեր, կիսաֆաբրիկատներ, ապրանքներ/, հիմնական միջոցներ /հաճախորդի գործունեության հետ կապված սարքավորումներ, ավտոմեքենաներ, անշարժ գույք և այլ գույք/:

Եկամուտ - ծախսերի հաշվետվությունը կազմվում է հաշվի առնելով հաճախորդի միջին ցուցանիշները՝ իրացում /միջինացված տվյալներ/, ապրանքի կամ ծառայությունների արժեք /հումքի, նյութերի ծախս, ապրանքների ինքնարժեք/, վերադիր ծախսեր /աշխատավարձ, վարձավճար, տրանսպորտային ծախսեր, կոմունալ ծախսեր, հարկեր և այլն/, այլ եկամուտներ, այլ ծախսեր, տրամդրվելիք վարկի և տոկոսների մարումներ:

Վերլուծության ժամանակ հաշվարկվում են հաճախորդի ֆինանսական վիճակը բնութագրող այնպիսի տնտեսական ցուցանիշներն ու գործակիցները, ինչպիսիք են կապիտալի համարժեքության գործակից, իրացվելիության գործակից, շրջանառելիության գործակից, վերադիր, համախառն մարժա, մաքուր մարժա, իրացման ծավալների թույլատրելի իջեցման սահման, լրացուցիչ հաշվարկվում է նաև վարկի սպասարկման գործակից:

Վարկի գումարը տրամադրվում է միայն վարկառուի ֆինանսական վիճակը նշված ցուցանիշների համար սահմանված բանկի պահանջներին բավարարելու դեպքում, որոնք ամրագրված են վարկավորման գործընթացը սահմանող ներքին իրավական ակտերով:

Վարկավորման գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով պարբերաբար իրականացվում է տրամադրված վարկերի մոնիտորինգ: Մոնիտորինգը իրականացվում է բանկի հատուկ ստորաբաժանման՝ վարկերի մոնիտորինգի բաժնի կողմից: Վարկերի ընթացիկ մոնիտորինգը անհրաժեշտության դեպքում իրականացվում է վարկային մասնագետների կողմից:

Կիրառվում է մոնիտորինգի երկու տեսակ՝

1. Փաստացի այցելությունների միջոցով մոնիտորինգ:

2. Հեռախոսային մոնիտորինգ:

Մոնիտորինգի ընթացքում բաժնի մասնագետների կողմից պարզաբանվում են հետևյալ խնդիրները՝

2. Տեղեկատվություն վարկառուի շուկայում դիրքի փոփոխության վերաբերյալ (մրցակիցներ, գնային տատանումներ, իրացում և այլն):

3. Ըստ փուլերի տրամադրվող վարկերի, ինչպես նաև գործող վարկերի առկայության դեպքում, նախքան հերթական փուլի կամ նոր վարկի տրամադրումը, իրականացվում է նախկինում տրված վարկի մոնիտորինգ (վերլուծություն):

4. Փոփոխություններ կապված մատակարարների, սպառողների կազմի, հումքի գների հետ:

5. Վարկառուի ֆինանսական վիճակը բնութագրող այլ ցուցանիշներ:

Մոնիտորինգի ընթացքում վարկի ոչ նպատակային օգտագործման կամ վարկառուի կողմից բանկին ոչ ստույգ տեղեկատվություն ներկայացման դեպքերի բացահայտման ժամանակ փուլերով տրամադրվող վարկերի դեպքում կարող է դադարեցվել հետագա վարկավորումը կամ կարող է դադարեցվել վարկային պայմանագրի գործողությունը և իրականացվել վարկի, առևտրային նպատակով տրամադրված վարկային գծի և հաշվարկված տոկոսագումարների վաղաժամկետ մարում՝ հիմք ընդունելով գրավի պայմանագրով վերապահված իրավունքները:

Գրավի գնահատումը իրականացվում է գնահատման թույլտվություն ունեցող մասնագիտացված անկախ գնահատող կազմակերպությունների կողմից: Գույքերի գնահատումը արտացոլում է շուկայում առկա իրավիճակը՝ հաշվի առնելով գույքերի գների կանխատեսումը:

Չաճախորդների հետ կնքվող վարկային և գրավի պայմանագրերում առկա է դրույթ գույքերի պարտադիր ապահովագրության վերաբերյալ:

Դուրս գրված վարկերի հավաքագրումը իրականացվում է վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչության խնդրահարույց վարկերի բաժնի և անվտանգության վարչության կողմից համատեղ:

8) «ՀԱՅԷԿՈՆՈՍԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ում վարկավորման գործընթացը ներառում է վարկային ռիսկերը հայտնաբերելու համար համապատասխան բոլոր ազդակները:

Վարկային ռիսկի կառավարումը Բանկում կատարվում է հետևյալ հիմնական ընթացակարգերով՝

1. Վարկավորվող օբյեկտի խելամիտ բացահայտման գործընթաց,
2. Վարկային փաստաթղթերի ստանդարտ փաթեթի հավաքագրում,
3. Վարկերի մոնիտորինգ,
4. Պրոբլեմային վարկերի մարման գործընթաց:

Վերոնշյալ գործընթացների արդյունքում բացահայտվում և գնահատվում է փոխառուի իրավունակությունը, վարկի նպատակը, փոխառուի վարկունակությունը և վարկի մարման աղբյուրները, փոխառուի հետ կապված անձանց գծով առկա ռիսկերի բացահայտում, փոխառուի վարկային պատմությունը, ձեռնարկատիրական գործունեություն ծավալելու փորձառությունը, դիրքը շուկայում, գրավի առարկայի համապատասխանությունը:

Վերոնշյալ գործընթացների արդյունավետության բարձրացմանը նպաստում է նաև այն, որ բանկի կողմից վարկավորվող հաճախորդների գործունեությունը շատ դեպքերում փոխկապակցված է և բանկը հնարավորություն է ունենում ստուգելու հաճախորդի կողմից ներկայացվող տեղեկատվության ճշգրտությունը՝ նրա հետ առնչվող /մատակարար, գնորդ կամ մրցակից հանդիսացող/ հաճախորդի կողմից ներկայացված տեղեկատվության հետ համեմատելու միջոցով:

Յուզանիշ	Գումար	Յուզանիշ	Գումար	Հարաբերություն
31.12.15 թ				
Չաշխատող վարկեր	1,997,780	Ընդհանուր վարկեր	59,175,240	3.4%
31.12.16 թ				
Չաշխատող վարկեր	2,715,161	Ընդհանուր վարկեր	75,231,112	3.6%
31.12.15 թ				
Չաշխատող վարկերի պահուստ	309,255	Ընդհանուր կապիտալ	15,000,076	2.1%
31.12.16 թ				
Չաշխատող վարկերի պահուստ	549,362	Ընդհանուր կապիտալ	27,709,056	2.0%
31.12.15 թ				
Վարկերի գծով պահուստաֆոնդ	1,002,390	Ընդհանուր վարկեր	59,220,140	1.7%
31.12.16 թ				
Վարկերի գծով պահուստաֆոնդ	1,348,221	Ընդհանուր վարկեր	75,231,112	1.8%
31.12.15 թ				
Հնարավոր կորուստների պահուստ	1,002,390	Չաշխատող վարկեր	1,350,332	74.2%
31.12.16 թ				
Հնարավոր կորուստների պահուստ	1,348,221	Չաշխատող վարկեր	2,715,161	49.7%
31.12.15 թ				
Դուրս գրումներ - Փոխհատուցումներ	-120,097	Միջին ընդհանուր վարկեր	53,428,174	-0.2%
31.12.16 թ				
Դուրս գրումներ - Փոխհատուցումներ	-568,432	Միջին ընդհանուր վարկեր	62,911,171	-0.9%
31.12.15 թ				
Փոխհատուցումներ	237,938	վարկերից կորուստ	358,035	66.5%
31.12.16 թ				
Փոխհատուցումներ	215,102	վարկերից կորուստ	-568,432	-37.8%
31.12.15 թ				
Շահույթի ծածկման գործակից = (զուտ գործառնական եկամուտներ + պահուստի ստեղծման ծախսեր)	813,901	Վարկերից զուտ կորուստ	-120,097	-677.7%
31.12.16 թ				
Շահույթի ծածկման գործակից = (զուտ գործառնական եկամուտներ + պահուստի ստեղծման ծախսեր)	1,799,678	Վարկերից զուտ կորուստ	-568,432	-316.6%
31.12.15 թ				
Վարկային ռիսկով ճշգրտված զուտ տոկոսային մարժա = (տոկոսային եկամուտ-տոկոսային ծախսեր-վարկերի գծով կորուստ)	4,465,923	Վարկային ներդրումներ	59,175,240	7.5%
31.12.16 թ				
Վարկային ռիսկով ճշգրտված զուտ տոկոսային մարժա = (տոկոսային եկամուտ-տոկոսային ծախսեր-վարկերի գծով կորուստ)	6,679,901	Վարկային ներդրումներ	75,231,112	8.9%
31.12.15 թ				
Խոշոր փոխառություններ	24,944,797	Կապիտալ	11,033,294	226.1%
31.12.16 թ				
Խոշոր փոխառություններ	37,254,940	Կապիտալ	27,709,056	134.5%

Շուկայական ռիսկ

1) շուկայական ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Շուկայական ռիսկը արտարժութային, տոկոսադրույթի և գնային ռիսկն է, որը հետևանք է համապատասխանաբար՝ փոխարժեքի, տոկոսադրույթների և կապիտալի գործիքների գների տատանման:

2) շուկայական ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկի և դիրքերի կառավարման արդյունավետության գնահատում:

Արտարժույթային ռիսկի գնահատման VAR մոդելի հաշվարկներն իրականացվում են օրական կտրվածքով, որոնց համար հիմք են հանդիսանում արտարժույթների փոխարժեքների նախորդ ժամանակահատվածի տվյալների ժամանակային շարքերը և արտարժույթային դիրքերի վերաբերյալ տվյալները: Որպես առանձին արտարժույթային դիրքի գծով ռիսկի բնութագրիչ դիտվում է առաջիկա մեկ (տաս) օրվա համար փոխարժեքների տատանման հետևանքով վերագնահատման վնասի հնարավոր առավելագույն մեծությունը տրված հուսալիության մակարդակի պայմաններում: Սողելի հաշվարկներն իրականացվել են 99% հուսալիության մակարդակի պայմաններում: Սողելի շրջանակներում հաշվարկվում է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների կոռելյացիոն մատրիցը, որի հիման վրա իրականացվում է արտարժույթային դիրքերից առաջացող հնարավոր առավելագույն ընդհանուր վնասի (արտարժույթային ակտիվների և պարտավորությունների փաթեթի ռիսկի) գնահատում:

Հաշվետու եռամսյակի արդյունքներով միջին օրական հնարավոր առավելագույն վնասն (արտարժույթային ռիսկը) ըստ առանձին արտարժույթային դիրքերի և արտարժույթային ակտիվների և պարտավորությունների փաթեթի, 99% հուսալիության պայմաններում կազմել է.

Հաշվետու ժամանակաշրջան	USD	GBP	EUR	CHF	KZT	AED	RUB	GEL	XAU	Համախառն VAR
2016թ. III եռ.	765.42	176.95	113.98	248.36	55.41	315.10	994.95	203.07	1.47	1,354.34
2016թ. IV եռ.	553.53	285.72	201.99	161.47	46.91	292.19	734.12	160.36		1,039.75
ամ/նվազում	-211.89	108.77	88.01	-86.89	-8.51	-22.91	-260.83	-42.71	-1.47	-314.59

Ներկայացվում է բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունը ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների.

31.12.2016

Հազ. դրամ

	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ Կենտրոնական բանկում	14,719,690	6,429,677	760,128	21,909,495
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	443	-	-	443
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմակ. նկատմամբ	4,709,514	17,676,829	578,900	22,965,243
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	1,765	-	-	1,765
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	36,306,091	38,886,923	38,098	75,231,112
Վաճառքի համար մատչելի ֆին. ակտիվներ	2,879,255	-	-	2,879,255
Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում				-
Հետզման պայմանագրով գրավադրված արժեթղթեր	13,169,605			13,169,605
Այլ ակտիվներ	31,776	5,491	2	37,269
Ընդամենը ակտիվներ	71,818,139	62,998,920	1,377,128	136,194,187
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	22,380,986	21,900,539	19,697	44,301,222
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	26,772,990	39,337,089	691,699	66,801,778
Ստորադաս փոխառություն	2,722,721	2,677,451		5,400,172
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական պարտավորություն	1,306			1,306
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն	14,116			
Վճարվելիք գումարներ	111,155			111,155
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	1,068,891			1,068,891
Այլ պարտավորություններ	789,121	176,186	6,513	971,820
Ընդամենը պարտավորություններ	53,861,286	64,091,265	717,909	118,656,344
Ջուտ դիրք	17,956,853	(1,092,345)	659,219	17,523,727

31.12.2015

Հազ. դրամ

	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ Կենտրոնական բանկում	17,107,784	10,622,217	320,283	28,050,284
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	443	33	-	476
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմակ. նկատմամբ	983,447	5,866,761	610,398	7,460,606
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ				-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	26,852,186	32,323,054		59,175,240
Վաճառքի համար մատչելի ֆին. ակտիվներ	338,213			338,213
Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում				-
Հետզման պայմանագրով գրավադրված արժեթղթեր	8,527,788			8,527,788
Այլ ակտիվներ	13,601	6,042	3	19,646
Ընդամենը ակտիվներ	53,823,462	48,818,107	930,684	103,572,253
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	16,140,501	9,846,587	60,140	26,047,228
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23,298,185	38,017,310	663,267	61,978,762
Ստորադաս փոխառություն	2,722,784	1,702,820		4,425,604
Առևտրային նպատակով պահվող պարտավորություն	693			693
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն				
Վճարվելիք գումարներ	70,065			70,065
Հետաձգված հարկային պարտավորություն				
Այլ պարտավորություններ	706,362	126,803	38,847	872,012
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական պարտավորություն	2,213,799	126,803	38,847	2,379,449
Ընդամենը պարտավորություններ	45,152,389	49,820,323	801,101	93,394,364
Ջուտ դիրք	8,671,073	(1,002,216)	129,583	7,798,440

* «I խմբի արտարժույթի» կազմը հետևյալն է. ԱՄՆ դոլար, Աճկիական ֆունտ ստեռլինգ, Եվրո, Շվեյցարական ֆրանկ, Ոսկու ստանդարտացված ձուլակտոր և Սետաղական հաշիվ

** «II խմբի արտարժույթի» կազմը հետևյալն է. ՌԴ ռուբլի, Վրացական լարի, ՍԱԵ դիրխամ:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկի գնահատում:

Դիսքալանդի վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ բանկի 2016թ. IV եռամսյակի միջին կուտակային դիսքալանդ (տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքը) բացասական է՝ -909,551 հազ. դրամ՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի 1,256,448 հազ. դրամի դիմաց՝ բացարձակ արժեքով նվազելով 346,897 հազ. դրամով կամ 27.6%-ով, այսինքն՝ բանկը միջին հաշվով 2016թ. IV եռամսյակում զգայուն է եղել ըստ պարտավորությունների: Միջին կուտակային դիսքալանդը 2016թ. IV եռամսյակում, նախորդ եռամսյակի համեմատ, բացարձակ արժեքով նվազել է 2,270,399.0 հազ. դրամով կամ 71.4%-ով:

Տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների հարաբերակցության միջին գործակիցը 2016թ. IV եռամսյակում, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ, նվազել է 2.6 տոկոսային կետով՝ կազմելով 99.2%՝ 2015թ. IV եռամսյակի 101.8% միջին արժեքի դիմաց, այսինքն 2016թ. IV եռամսյակում միջին հաշվով տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվները կազմել են տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն պարտավորությունների 99.2%-ը:

Ակտիվների դյուրացիան 2016թ. IV եռամսյակի վերջի դյուրյամբ կազմել է 1.256 տարի (2015թ.-ի IV եռամսյակի վերջի 1.194 տարվա դիմաց)՝ աճելով 0.062 տարով կամ 5.2%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (1.284 տարի) նշված ցուցանիշը նվազել է 0.028 տարով կամ 2.2%-ով:

Պարտավորությունների դյուրացիան 2016թ. IV եռամսյակի վերջի դյուրյամբ կազմել է 0.661 տարի (2015թ.-ի IV եռամսյակի վերջի 0.488 տարվա դիմաց)՝ աճելով 0.0120 տարով կամ 4.6%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (0.567) նշված ցուցանիշն աճել է 0.041 տարով կամ 7.2%-ով:

Դյուրացիայի ճեղքվածքը 2016թ. IV եռամսյակի վերջի դյուրյամբ կազմել է 0.678 (2015թ.-ի IV եռամսյակի վերջի 0.744-ի դիմաց)՝ նվազելով 0.066-ով կամ 8.9%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (0.766) նշված ցուցանիշը նվազել է 0.088-ով կամ 11.5%-ով:

**Փոփոխվող տոկոսադրույքով ակտիվներ և պարտավորություններ
31.12.2016թ**

Չափ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով
Տեղաբաշխված միջոցներ												
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ												
ԸՆդամներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ներգրավված միջոցներ												
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, վարկեր				256,690		558,606		202,614				
ԸՆդամներ	-	-	-	256,690	-	558,606	-	202,614	-	-	-	-
Զուտ դիրք	-	-	-	(256,690)	-	(558,606)	-	-202,614	-	-	-	-

31.12.2015թ

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով
Տեղաբաշխված միջոցներ												
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում												
ԸՆդամներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ներգրավված միջոցներ												
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում				817,108		1,401,945		131,327		230,086		
ԸՆդամներ	-	-	-	817,108	-	1,401,945	-	131,327	-	230,086	-	-
Զուտ դիրք	-	-	-	(817,108)	-	(1,401,945)	-	-131,327	-	(230,086)	-	-

Ներկայացվում է հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար գործող միջին տոկոսադրույքները.

Հոդվածի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ 31.12.2016թ.		Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ 31.12.2015թ.	
	Դրամ	Արտարժույթ	Դրամ	Արտարժույթ
Ակտիվներ				
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	4.86	-	-	-
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում	7.99	1.76	11.61	3.62
- միջբանկային վարկեր		1.76	0.00	3.62
- միջբանկային ռեպո	7.13		10.95	0.00
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	16.95	11.37	20.40	12.57
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	13.68		14.32	
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	8.51	5.52	8.64	6.80
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	4.99	5.74	5.29	4.44

3) մողելների նկարագրությունը

Արտարժույթային ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքի տատանման հետևանքով վերագնահատումից հնարավոր առավելագույն վնասն է, որը գնահատվում է ինչպես ըստ առանձին արտարժույթների, այնպես էլ բանկի արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների ողջ փաթեթի (այսուհետ՝ փաթեթ) համար:

Արտարժույթային ռիսկի չափման և գնահատման համար կիրառվում է միջազգային պրակտիկայում ընդունված VAR (Value at Risk) մեթոդը (մողելը), որի միջոցով հաշվարկվում է ինչպես առանձին արտարժույթի տեսակների (արտարժույթային դիրքերի), այնպես էլ ամբողջ փաթեթի համար հնարավոր առավելագույն վնասի չափը (տրված հուսալիությամբ): Համաձայն VAR մեթոդի հնարավոր առավելագույն վնասի չափը հաշվարկվում է արտարժույթային բաց դիրքերի և փոխարժեքների տատանումը բնութագրող ժամանակային շարքերի հիման վրա: Բանկի արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների համար հաշվարկված մեկօրյա VAR-երի հիման վրա գնահատվում են 10-օրյա VAR-երի արժեքները՝ առանձին արտարժույթների և ընդհանուր փաթեթի համար:

Հնարավոր առավելագույն վնասի հաշվարկը հնարավորություն է տալիս բանկին գնահատել իր արտարժույթային գործունեության արդյունավետությունը՝ հաշվի առնելով կորուստ կրելու ռիսկին ենթարկվածության աստիճանը, կառավարել արտարժույթային դիրքերը՝ ելնելով հնարավոր առավելագույն կորուստների չափից, անհրաժեշտության դեպքում սահմանափակելով արտարժույթային դիրքերի ծավալները:

Բանկի արտարժույթային քաղաքականությունը միտված է արտարժույթային դիրքերի արդյունավետ կառավարման ապահովմանը՝ զուգակցելով այն արդարացված ռիսկի մակարդակի հետ, իսկ նորմատիվների հաշվարկման ժամանակ հաշվարկվում է արտարժույթային ռիսկի հաշվարկման ստանդարտ մեթոդաբանության համաձայն :

Տոկոսադրույթի ռիսկ

Տոկոսադրույթի ռիսկը շուկայական տոկոսադրույթների փոփոխման բացասական ազդեցության հնարավորությունն է բանկի զուտ տոկոսային եկամտի կամ կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա:

Տոկոսադրույթի ռիսկի գնահատումն իրականացվում է «Տոկոսադրույթի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքի մողելի» («GAP մողել») և «Դյուրացիայի մողելի» կիրառմամբ, որոնք հնարավորություն են տալիս գնահատել տոկոսադրույթի փոփոխության ազդեցությունը բանկի զուտ տոկոսային եկամտի և կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա:

GAP ցուցանիշը (ճեղքվածքը) հաշվարկվում է որպես տոկոսադրույթի փոփոխման նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների տարբերություն: Հաշվարկներն իրականացվում են յուրաքանչյուր ամիս՝ առաջիկա 3 ամիսների ընթացքում զուտ տոկոսային եկամտի վրա տոկոսադրույթի փոփոխության ազդեցություն գնահատման համար:

Սույն մողելի շրջանակներում կատարվում են հետևյալ ենթադրությունները.

1. դիտարկվող ժամանակահատվածում ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքը և ծավալները մնում են անփոփոխ, այսինքն՝ մարված ակտիվները և պարտավորությունները կրկին տեղաբաշխվում և ներգրավվում են, բայց արդեն նոր գործող տոկոսադրույթներով,
2. տոկոսադրույթների վերանայումը կատարվում է յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի միջնակետում,
3. տարբեր մարման ժամկետայնությամբ բոլոր ակտիվների և պարտավորությունների տոկոսադրույթները փոփոխվում են միևնույն չափով, այսինքն՝ տեղի է ունենում ակտիվների և պարտավորությունների եկամտաբերության կորեկի զուգահեռ տեղաշարժ:

Բանկի զգայունությունը տոկոսադրույթի նկատմամբ գնահատվում է «ճեղքվածքի հարաբերակցություն» ցուցանիշի միջոցով (GAP/ASSETS), որը հաշվարկվում է ակտիվների և պարտավորությունների կուսույթային ճեղքվածքը հարաբերելով ակտիվներին:

Դյուրացիայի մողելի դեպքում գնահատվում է տոկոսադրույթի փոփոխության ազդեցությունը կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

Այս մողելի շրջանակներում նախ հաշվարկվում են բանկի ակտիվների և պարտավորությունների պորտֆելների դյուրացիաները (միջին կշռված ժամկետայնությունները), այնուհետև, վերջիններիս հիման վրա՝ կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխությունը, որն իրենից ներկայացնում է ակտիվների և պարտավորությունների (ապագա հոսքերի) ներկա արժեքների փոփոխությունների (պայմանավորված տոկոսադրույթի տատանմամբ) տարբերությունը: Կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխության գնահատման համար հաշվարկվում է դյուրացիայի ճեղքվածքը

, որն արտացոլում է բանկի ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների անհամապատասխանության աստիճանը, այսինքն՝ ակտիվների և պարտավորությունների արժեքի փոփոխությունների արժեքի փոփոխությունը: Դյուրացիայի ճեղքվածքի մեծ արժեքը վկայում է տոկոսադրույթների ռիսկի մակարդակի բարձր լինելու մասին: Դյուրացիայի ճեղքվածքի ցածր մակարդակի պահպանումը, այսինքն՝ ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների միմյանց մոտ արժեքների ապահովումը, համզեցնում է տոկոսադրույթի ռիսկի հեջավորման (կապիտալի տնտեսական արժեքի՝ տոկոսադրույթների փոփոխության նկատմամբ կայունության):

Մշտապես ուսումնասիրվում են փոփոխուն տոկոսադրույթների տատանումները և դիմամիկան, գնահատվում է դրանց հավանական փոփոխությունների ազդեցությունը բանկի փոփոխուն տոկոսադրույթով ակտիվների և պարտավորությունների վրա:

Տոկոսադրույթի ռիսկի նվազեցման նպատակով ապահովվում է տոկոսադրույթի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուսակալին ճեղքվածքի (կուսակալին դիսբալանսի) և դյուրացիայի ճեղքվածքի պահպանումը ռիսկի ընդունելի սահմաններում: Հաշվի առնելով տոկոսադրույթների փոփոխման ընդհանուր միտվածությունը և կիրառելով մշակված մողելները՝ միջոցառումներ են ձեռնարկվում ներգրավվող և տեղաբաշխվող միջոցների ծավալային և ժամկետային արդյունավետ հարաբերակցությունների ապահովման ուղղությամբ:

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը որևէ բորսայում (ներում) ցուցակված, բանկի հաշվեկշռում շուկայական ընթացիկ գներով արտացոլվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով բանկի կողմից ֆինանսական կորուստներ կրելու վտանգն է՝ պայմանավորված ինչպես տվյալ կապիտալի գործիքի և դրա թողարկողի, այնպես էլ շուկայում շրջանառվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների ընդհանուր տատանումների հետ կապված գործոններով (տվյալ կապիտալի գործիքի գծով երկար կամ կարճ դիրքի առկայության պայմաններում):

Գնային ռիսկի հնարավոր նվազագույն մակարդակն ապահովվում է հետևյալ միջոցառումների շրջանակներում.

- ✓ ֆինանսական շուկայի կառուցվածքային, ծավալային և գնային ցուցանիշների դիմամիկայի, առանձին ֆինանսական գործիքների իրացվելիության վերլուծություն, առկա միտումների բացահայտում,
- ✓ հնարավոր կորուստների գնահատում,
- ✓ հեջավորման գործիքների կիրառում,
 - ✓ ֆինանսական գործիքների գծով լիմիտների (ըստ կապիտալի գործիքներով գործառնության տեսակի, ըստ դիլերի, ըստ թողարկողի, stop-loss) սահմանում,
- ✓ կապիտալի գործիքների փաթեթի բազմազանեցում (դիվերսիֆիկացիա)՝ ըստ թողարկողի, տնտեսության ճյուղերի, ժամկետայնության և այլն:

Իրացվելիության ռիսկ

1) իրացվելիության ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Իրացվելիությունը բանկի ստանձնած պարտավորությունների ամբողջությամբ և սահմանված ժամկետներում կատարման հնարավորությունն է:

Իրացվելիության ռիսկը հավանականությունն է, որ բանկն ի վիճակի չի լինի ճիշտ ժամանակին բավարարել իր պարտատերերի պահանջներն առանց լրացուցիչ կորուստներ կրելու, ինչը բացասաբար կազդի բանկի շահույթի և/կամ կապիտալի վրա:

2) իրացվելիության ռիսկի չափման և գնահատման մոդելների նկարագրությունը

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման համար կիրառվում են՝ *սթրես թեստերի մեթոդը*, որը ենթադրում է դիտարկվող տարբեր շուկային սցենարների տեղի ունենալու դեպքում բանկի իրացվելիության նորմատիվների խախտման հնարավորության բացահայտում և դրանց չափերի հաշվարկ և *ժամկետայնության ճեղքվածքների մեթոդը*, որը ենթադրում է իրացվելիության ցուցանիշների հաշվարկ, որոնց միջոցով իրականացվում է նաև իրացվելիության կառավարման որակի գնահատում:

Սթրես թեստերը կիրառելիս դիտարկվում են տվյալ ռիսկին վերաբերող մի շարք սցենարներ: Յուրաքանչյուր սցենարի դեպքում համապատասխան մեթոդով հաշվարկվում են բանկի նորմատիվների խախտման չափերը:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման նպատակով օգտագործվում են հետևյալ շուկային սցենարները.

1. Ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջում,
2. իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջում,
3. բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների 25%-ի ետ պահանջում,
4. Ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ և բոլոր ցպահանջ

5. Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների X%-ի ժամկետից շուտ և բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների Y%-ի ետ պահանջում (ընդ որում դիտարկվում են սցենարի երեք մակարդակ՝ մեղմ, միջին և խիստ, որոնք իրենցից ներկայացնում են ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների (ժամկետից շուտ) և բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների համապատասխանաբար 10, 15 և 20 տոկոսի միաժամանակ ետ պահանջման իրավիճակները):

Բացահայտվում է նշված իրավիճակների հանդես գալու պայմաններում իրացվելիության Ն21 և Ն22 նորմատիվների

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման ժամկետայնության ճեղքվածքների մեթոդաբանությունը հնարավորություն է տալիս գնահատել և վերլուծել բանկի իրացվելիության ռիսկը, ինչպես նաև բանկի կողմից վարվող քաղաքականությունը իրացվելիության բավարար մակարդակը պահպանելու համար: Այդ նպատակով բացահայտվում են բանկի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքները, հաշվարկվում են իրացվելիության ցուցանիշները և գնահատվում է բանկի իրացվելիության կառավարման որակը: Իրացվելիության գնահատման սույն մեթոդաբանությունում կատարվում է ակնթարթային, մինչև 90 օր կուտակային և ընդհանուր (մինչև մեկ տարի կուտակային) իրացվելիությունների տարանջատում, ինչպես նաև դիտարկվում են իրացվելիության ցուցանիշների ժամանակային շարքերը բանկի իրացվելիության կառավարման որակի գնահատման համար:

3) իրացվելիության ռիսկի թուլատրելի մակարդակի որոշումը՝ ռիսկի բաճակաձև վերլուծություն և ռիսկի բաճակաձև գնահատական

Իրացվելիության ռիսկի գնահատում :

2016թ IV եռամսյակի ընթացքում ակնբարբային, մինչև 90 օր կուտակային և ընդհանուր (մինչև 1 տարի կուտակային) իրացվելիության ցուցանիշներն աճել են համապատասխանաբար 17.44, 13.10 և 31.62 տոկոսային կետով:

Հաշվետու ժամանակաշրջան		31.12.2016								Հազ. դրամ	
Հոդվածի անվանումը		Չափատող		Մարմանը մնացել է				Անժամկետ		Ընդամենը	
		ժամկետային	ժամկետանց	Ցպահանջ	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6 ամսից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի		
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ											
Կանխիկ և կանխիկի հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ԶՅ ԿԲ-ում				18,889,106	1,500,390	-	-	-	-	1,520,000	21,909,496
Թանկարժեք մետաղների ստանդարտացված ձուլակտորներ				443							443
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ				13,405,027	6,979,772	194,519		2,203,863	-	182,062	22,965,243
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ					1,765						1,765
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ		1,579,096	186,623	4,827	12,555,014	8,725,822	8,328,054	33,057,345	10794331	-	75,231,112
Արժեթղթեր, այդ թվում					13,346,276	1,247		1,345,095	856,721	499,522	16,048,861
- առևտրային նպատակով պահվող											-
- վաճառքի համար մատչելի					176,671	1,247		1,345,095	856,721	499,522	2,879,256
- մինչև մարման ժամկետ պահվող											-
- ռեպո համաձայնագրով վաճառված					13,169,605						13,169,605
Այլ պահանջներ		-	-		37,270	-		-			37,270
Պայմանագրային պահանջներ**											-
Ընդամենը		1,579,096	186,623	32,299,403	32,918,332	8,921,588	8,328,054	36,606,303	11,651,052	2,201,584	136,194,190
Այդ թվում											
I խմբի արտարժույթով		888,517	96,480	19,599,826	6,949,044	5,598,079	4,698,788	19,134,188	5,851,936	182,062	62,998,920
II խմբի արտարժույթով		-	-	1,084,892	257,798	3,414	29,782	1,242	-	-	1,377,128
Այդ թվում											
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով											
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով		1,440,383	140,386	115,606	2,250,053	8,194,091	8,225,384	36,292,668	9,948,990	1,702,062	68,309,623
Անտոկոս		138,713	46,237	32,183,797	32,170,434	727,497	102,670	313,635	1,702,062	499,522	67,884,567
Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ											
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ		-	-	273,875	19,360,395	2978387	6,847,507	14,412,928	428,130		44,301,222
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում		-	-	26,996,538	12,226,345	8,223,864	13,541,516	5,609,733	199,715	4,067	66,801,778
- ցպահանջ ավանդներ		-	-	26,136,775	28,634			21,055		4,067	26,190,531
- ժամկետային ավանդներ		-	-	48,828	11,983,160	8,222,930	13,537,027	5,588,466	199,715		39,580,126
- այլ		-	-	810,935	214,551	934	4,489	212			1,031,121
Առևտրային նպատակով պահվող պարտավորություն				1,306							1,306
Ստորադաս փոխառություններ					38,502				5,361,670		5,400,172
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն				14,116							14,116
Վճարվելիք գումարներ				111,155							111,155
Բետաձգված հարկային պարտավորություն				1,068,891							1,068,891
Այլ պարտավորություններ		-	-	751,634	214,551	934	4,489	212	-	-	971,820
Բետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ		-	-	92,559	217,400	2,792,902	4,649,984				7,752,845
Պայմանագրային պարտավորություններ		-	-								-
Ընդամենը		-	-	29,217,515	31,839,793	11,203,185	20,393,512	20,022,873	5,989,515	4,067	118,670,460
Այդ թվում											
I խմբի արտարժույթով		-	-	8,205,730	13,292,562	8,019,545	15,945,735	15,802,885	2,824,808		64,091,265
II խմբի արտարժույթով		-	-	-	234,603	99,570	68,380	265,971	49,385	-	717,909
«Խոշոր» պարտավորություններ											
Այդ թվում											-
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով											
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով		-	-	14,884,020	31,229,884	7,734,718	15,709,196	19,798,992	627,845	-	89,984,655
Անտոկոս		-	-	14,333,495	499,087	2,793,836	4,654,473	21,267	5,361,670	4,067	27,667,895
Չուտ իրացվելիության ճեղքվածք		1,579,096	186,623	3,081,888	1,078,539	(2,281,597)	(12,065,458)	16,583,430	5,661,537	2,197,517	17,523,730
Այդ թվում											
I խմբի արտարժույթով		888,517	96,480	11,394,096	(6,343,518)	(2,421,466)	(11,246,947)	3,331,303	3,027,128	182,062	(1,092,345)
II խմբի արտարժույթով		-	-	1,084,892	23,195	(96,156)	(38,598)	(264,729)	-	-	659,219
Փոփոխվող տոկոսադրույքների համար											
Ֆիքսված տոկոսադրույքների համար		1,440,383	140,386	(14,768,414)	(28,979,831)	459,373	(7,483,812)	16,493,676	9,321,145	1,702,062	(21,675,032)
Կուտակային իրացվելիության ճեղքվածք		1,579,096	1,765,719	4,847,607	5,926,146	3,644,549	(8,420,909)	8,162,521	13,824,058	16,021,575	

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

31.12.2015

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	Մարտնի մնացել է								Անժամկետ	Ընդամենը
	Չաշխատող	ժամկետանց	Ցպահանջ	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6 ամսից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի		
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում			26,892,406	-	-	-	-	-	1,520,000	28,412,406
Թանկարժեք մետաղների ստանդարտացված ձուլակտորներ			476							476
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			2,250,576	2,673,783	2,418,814		-	-	117,429	7,460,602
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ										-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	702,775	73,337	-	7,762,241	8,814,266	5,811,851	29,389,768	6665902	-	59,220,140
Արժեթղթեր, այդ թվում				8,527,788	-	-	-	-	338,213	8,866,001
- առևտրային նպատակով պահվող										-
- վաճառքի համար մատչելի									338,213	338,213
- մինչև մարման ժամկետը պահվող										-
- ռեպո համաձայնագրով վաճառված				8,527,788						8,527,788
Այլ պահանջներ				19,646						19,646
Պայմանագրային պահանջներ**										-
Ընդամենը	702,775	73,337	29,143,458	18,983,458	11,233,080	5,811,851	29,389,768	6,665,902	1,975,642	103,979,271
Այդ թվում										
I խմբի արտարժույթով	480,563	52,086	12,371,412	3,757,783	8,532,342	2,097,316	16,426,955	4,982,221	117,429	48,818,107
II խմբի արտարժույթով	-	-	634,609	296,070	-	-	-	-	-	930,679
Այդ թվում										
Փոփոխվող տոկոսադրույթներով										-
Ֆիքսված տոկոսադրույթներով	702,775	73,337	21,631	18,288,424	11,233,080	5,811,851	29,389,768	6,665,902	1,975,642	74,162,410
Անտոկոս	-	-	29,121,827	695,034						29,816,861
Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	-	-	2,365,791	14,743,087	1615847	5,513,890	4,375,972	289,013		28,903,600
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում	-	-	32,872,087	8,187,121	6,463,162	12,300,002	1,989,595	165,760	1,035	61,978,762
- ցպահանջ ավանդներ	-	-	31,058,915						1,035	31,059,950
- ժամկետային ավանդներ	-	-		8,187,121	6,437,657	12,300,002	1,989,595	165,760		29,080,135
- այլ	-	-	1,813,172		25,505					1,838,677
Առևտրային նպատակով պահվող պարտավորություն			693							693
Ստորադաս փոխառություններ				32,479				4,393,125		4,425,604
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն										-
Վճարվելիք գումարներ			70,065							70,065
Բետաձգված հարկային պարտավորություն										-
Այլ պարտավորություններ			2,142,496	234,599	1,814	540	-	-	-	2,379,449
Բետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	-	-	1,102,175	410,055	1,317,280	2,752,840	13,782,380		-	19,364,730
Պայմանագրային պարտավորություններ	-	-								-
Ընդամենը	-	-	37,451,132	23,197,286	8,080,823	17,814,432	6,365,567	4,847,898	1,035	97,758,173
Այդ թվում										
I խմբի արտարժույթով	-	-	16,368,107	9,623,341	5,645,751	13,584,961	2,647,482	1,823,878	-	49,693,520
II խմբի արտարժույթով	-	-	334,564	229,697	46,913	150,914	166	-	-	762,254
«խոշոր» պարտավորություններ			5,983,998	10,104,335	48,308	2,084,633	2,054,826			20,276,100
Այդ թվում										
Փոփոխվող տոկոսադրույթներով				817,108	1,401,945	131,327	230,086			2,580,466
Ֆիքսված տոկոսադրույթներով	-	-	13,782,380	22,145,579	6,677,064	17,682,565	6,135,481	4,847,898	1,035	71,272,002
Անտոկոս	-	-	23,668,752	234,599	1,814	540	-	-	-	23,905,705
Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք	702,775	73,337	(8,307,674)	(4,213,828)	3,152,257	(12,002,581)	23,024,201	1,818,004	1,974,607	6,221,098
Այդ թվում										
I խմբի արտարժույթով	480,563	52,086	(3,996,695)	(5,865,558)	2,886,591	(11,487,645)	13,779,473	3,158,343	117,429	(875,413)
II խմբի արտարժույթով	-	-	300,045	66,373	(46,913)	(150,914)	(166)	-	-	168,425
Փոփոխվող տոկոսադրույթների համար	-	-	-	(817,108)	(1,401,945)	(131,327)	(230,086)	-	-	(2,580,466)
Ֆիքսված տոկոսադրույթների համար	702,775	73,337	(13,760,749)	(3,857,155)	4,556,016	(11,870,714)	23,254,287	1,818,004	1,974,607	2,890,408
Կուտակային իրացվելիության ճեղքվածք	702,775	776,112	(7,531,562)	(11,745,390)	(8,593,133)	(20,595,714)	2,428,487	4,246,491	6,221,098	

Ծանոթագրություն 33. «Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն»

Բանկում առկա չեն կապիտալի մակարդակի նկատմամբ սահմանված ներքին պահանջներ: ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից բանկերի համար սահմանված է ռիսկով կշռված ակտիվների նկատմամբ 12% ընդհանուր կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ: ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված է ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափ 5,000,000 հազ. դրամ գումարով: Բանկը հաշվետու ժամանակաշրջանում կատարել է կապիտալի մակարդակի համար սահմանված նորմատիվային պահանջները:

Ներկայացնում ենք հաշվեկշռային կապիտալի կառուցվածքը.

	31.12.2016	31.12.2015
Կանոնադրական կապիտալ	4,631,333	2,333,338
Եմիսիոն եկամուտ/վնաս	9,110,850	-
Թուղարկված չտեղաբաշխված բաժնետոմսեր		
Հետ գնված բաժնետոմսեր		
Պահուստներ	13,680,889	6,019,090
Գլխավոր պահուստ	6,000,000	6,000,000
Վերագնահատման պահուստներ	4,516,414	19,090
Զբաղիչված շահույթ (վնաս)	3,164,475	2,695,989
Ընդամենը կապիտալ	27,423,072	11,048,417

Ներկայացնում ենք ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված հիմնական տնտեսական նորմատիվների հաշվարկման համար կիրառվող հիմնական և ընդհանուր կապիտալները կապիտալի համարժեքության ցուցանիշները հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում՝ ըստ ամիսների, համեմատելով այդ ցուցանիշները նորմատիվային պահանջների հետ.

Նորմատիվների հաշվարկին մասնակցող							
2016թ.	Հիմնական կապիտալ	Լրացուցիչ կապիտալ	Ընդհանուր կապիտալ	Վարկային ռիսկ	Շուկայական և գործառն. ռիսկ	համարժեք. Փաստացի %	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ %
	1	2	3 (1+2)	4	5	6	7
Հունվար	9,095,261	4,373,962	13,469,223	76,128,312	1,133,562	15.74	12
Փետրվար	9,042,546	4,410,062	13,452,608	76,241,571	1,150,107	15.67	12
Մարտ	11,108,092	4,515,227	15,623,319	76,837,377	1,089,318	18.18	12
Ապրիլ	13,185,015	6,326,860	19,511,875	85,471,098	1,131,265	20.56	12
Մայիս	13,297,342	6,460,828	19,758,170	86,883,725	1,280,648	20.25	12
Հունիս	13,656,500	6,430,162	20,086,662	87,238,818	1,394,010	20.32	12
Հուլիս	13,282,766	6,486,383	19,769,149	90,403,480	1,479,717	19.24	12
Օգոստոս	14,762,811	6,941,684	21,704,495	91,497,364	1,593,435	20.72	12
Սեպտեմբեր	19,069,896	7,779,145	26,849,041	104,227,870	1,703,260	22.67	12
Հոկտեմբեր	19,446,037	8,016,628	27,462,665	101,511,172	1,885,466	23.43	12
Նոյեմբեր	20,035,190	8,131,950	28,167,140	106,815,870	1,830,603	23.08	12
Դեկտեմբեր	21,661,334	8,500,076	30,161,410	109,568,985	1,835,212	24.16	12

Նորմատիվների հաշվարկին մասնակցող							
2015թ.	Հիմնական կապիտալ	Լրացուցիչ կապիտալ	Ընդհանուր կապիտալ	Վարկային ռիսկ	Շուկայական և գործառն. ռիսկ	համարժեք. Փաստացի %	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ %
	1	2	3 (1+2)	4	5	6	7
Հունվար	8,961,578	315,720	9,277,298	64,010,658	1,100,894	12.68	12
Փետրվար	8,850,801	317,154	9,167,955	63,430,008	1,031,514	12.73	12
Մարտ	8,834,583	566,517	9,401,100	63,851,005	923,726	13.14	12
Ապրիլ	8,861,599	2,881,854	11,743,453	63,430,662	904,915	16.55	12
Մայիս	8,690,543	4,339,342	13,029,885	65,375,536	905,698	17.87	12
Հունիս	8,543,774	4,271,887	12,815,661	66,343,559	1,013,455	17.14	12
Հուլիս	8,465,605	4,232,803	12,698,408	68,799,608	951,992	16.55	12
Օգոստոս	8,491,341	4,245,671	12,737,012	69,726,632	1,036,429	16.25	12
Սեպտեմբեր	8,552,040	4,276,020	12,828,060	70,302,089	1,044,853	16.24	12
Հոկտեմբեր	8,751,103	4,374,563	13,125,666	70,991,207	1,053,149	16.46	12
Նոյեմբեր	8,720,463	4,334,249	13,054,712	71,588,268	1,049,062	16.25	12
Դեկտեմբեր	8,885,655	4,385,733	13,271,388	72,821,970	1,089,637	16.20	12

Ներկայացնում ենք ընթացիկ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի և նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների, անավարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկերի կշիռները՝ ըստ ՀՀ ԿԲ խորհրդի որոշմամբ հաստատատված Կանոնակարգ 2-ի ռիսկի կշիռների.

31.12.2016թ. դրությամբ				
Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	40,406,217	269,458	-	-
10%	4,506,902	-	-	450,690
20%	8,115,862	-	-	1,623,172
30%	2,880,019	-	-	864,006
35%	1,295,603	-	-	453,461
50%	3,072,346	-	-	1,536,173
75%	394,898	-	-	296,174
100%	45,070,996	2,581,781	-	47,652,777
110%	-	-	-	-
150%	41,862,054	1,663,522	8,197	65,300,660
Ընդամենը	147,604,897	4,245,303	8,197	118,177,112

31.12.2015թ. դրությամբ				
Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	42,502,077	-	-	-
10%	823,845	-	-	82,385
20%	814,385	-	-	162,877
30%	2,405,084	-	-	721,525
50%	1,839,353	207,003	-	1,023,178
75%	8,251,066	143,926	-	6,296,244
100%	24,094,429	634,959	-	24,729,388
110%	289,072	23,487	-	343,815
150%	27,547,852	1,636,536	10,884	43,792,908
Ընդամենը	108,567,163	2,645,911	10,884	77,152,320

Ծանոթագրություն 34. «Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք»

Ներկայացնում ենք ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքի վերաբերյալ բացահայտումներ՝ կատարված ՀՀՄՍ 32 «Ֆինանսական գործիքներ, բացահայտումը և ներկայացումը» պահանջների համաձայն:

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը այն գումարն է, որով ակտիվը կարող է փոխանակվել կամ պարտավորությունը մարվել իրագել և պատրաստական կողմերի միջև «պարզած ձեռքի հեռավորության» գործարքի ընթացքում:

ՀՀ պետական գանձապետական և ՀՀ ԿԲ արժեթղթերի իրական արժեքը որոշվում է շուկայական գնաձևումների հիման վրա:

31.12.16թ. դրությամբ ֆինանսական գործիքի յուրաքանչյուր դասի իրական արժեքի գնահատման ժամանակ բանկի կողմից օգտագործվել են հետևյալ մեթոդներն ու գնահատումները.

Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ Կենտրոնական Բանկում .

Այս կարճաժամկետ գործիքների համար հաշվեկշռային արժեքը ճշգրտորեն արտացոլում է նրանց իրական արժեքը:

Հաճախորդների տրված վարկեր ու փոխառություններ, պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ.

Վարկային պորտֆելի իրական արժեքը կախված է պորտֆելի յուրաքանչյուր դասի շրջանակներում առանձին վարկի վարկային և տոկոսադրույթային առանձնահատկություններից: Վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստաֆոնդի գնահատումը հաշվի է առնում վարկերի տարբեր դասերին բնորոշ ռիսկերը, ինչը հիմնված է այնպիսի գործոնների վրա, ինչպիսիք են տնտեսական այն ճյուղի իրավիճակը, որտեղ գործում է յուրաքանչյուր փոխառում, յուրաքանչյուր փոխառուի տնտեսական իրավիճակը և ձեռք բերված երաշխիքները: Հետևաբար վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստաֆոնդը այն գեղչի ճշգրիտ գնահատականն է, որն արտացոլում է վարկային ռիսկի ազդեցությունը:

Ներգրված միջոցներ բանկերից ու այլ ֆինանսական կազմակերպություններից.

Հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:

Հաճախորդների ավանդներ և բանկային հաշիվներ.

Հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:

31.12.16թ. դրությամբ բանկը չունի այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքը գերազանցող գումարով:

Ծանոթագրություն 35. «Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում»

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք

Ծանոթագրություն 36. «Ապաճամաչում»

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք

Ծանոթագրություն 37. «Գրավադրված ակտիվներ»

31.12.16թ. դրությամբ բանկը գրավադրված ակտիվներ չունի

Ծանոթագրություն 38. «Ընդունված գրավ»

31.12.16թ. դրությամբ առկա չեն գրավ ընդունված ակտիվներ, որոնք բանկն իրավունք ունի վաճառել կամ նորից գրավադրել հաճախորդի կողմից պարտավորությունների չկատարման, խախտման բացակայության դեպքում:

Ներկայացնում ենք բանկի կողմից գրավ ընդունված ակտիվները և երաշխավորությունները իրենց համապատասխան վարկային ներդրումների հետ, առանց հաշվի առնելու պահուստի գումարները.

Հազ. դրամ

Գրավի տեսակ	31.12.2016		31.12.2015	
	Վարկի գումար	Գրավի գումար	Վարկի գումար	Գրավի գումար
Անշարժ գույք	30,857,019	137,609,539	24,487,793	112,429,200
Ավտոմեքենա	2,320,991	10,787,240	3,589,140	13,799,855
Սարքավորում	209,980	1,357,839	170,700	593,850
Պատրաստի արտադրանք	717,281	2,332,566	298,970	1,078,045
Երաշխավորություն	23,073,944	116,615,964	18,067,258	81,612,860
Պրամական միջոցներ	227,411	1,864,929	722,726	3,132,672
Ոսկյա իրեր	7,062,796	9,092,622	5,794,657	7,296,004
Ստանդարտ ոսկի				
Պետ. արժեթղթեր				
ՀՀ ԿԲ-ի կողմից թողարկված արժեթղթեր	-	-	-	-
Այլ արժեթղթեր				
Այլ գրավ	1,895,428	560,584	9,266	41,812
Գրավ առկա չէ	10,214,483		7,037,121	
Ընդամենը	76,579,333	280,221,283	60,177,631	219,984,298

Ծանոթագրություն 39 «Պարտավորությունների չկատարում/խախտում»

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք

Բանկի վարչության նախագահ Ա. Գալստյան

Գլխավոր հաշվապահ Ռ. Ազատյան

Վավերացման ամսաթիվը 20 Հունվար 2017թ.